

1 četvrtak, 13.07.2006.
2 [Otvorena sednica]
3 [Optuženi je ušao u sudnicu]
4 [Svedok je ušao u sudnicu]
5 ... Početak u 14.26h
6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.
7 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.
8 Izvolite sjesti.
9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dobar dan svima. Molim tajnika da najavi
10 predmet.
11 SEKRETAR: [simultani prevod] Dobar dan, časni Sude. Ovo je predmet IT-
12 00-39-T, *Tužilac protiv Momčila Krajišnika*.
13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala.
14 Gospodine Đeriću, prije nego što nastavimo sa ispitivanjem moram
15 riješiti nekoliko pitanja, zamolit ću Vas da budete toliko strpljivi da
16 pričekate da to bude gotovo.
17 Kao prvo: riječ je o revidiranom prevodu dokumenta P65, razdjelnik 157
18 koji također nosi oznaku P64A, razdjelnik 730. Nalaže se Tajništvu da
19 ispravljenu verziju ubaci u spis na mjesto stare, netočne verzije. S obzirom da
20 strane nisu još dobile primjerak tog revidiranog prijevoda, mogu to pronaći kod
21 tajnika. Riječ je o zapisniku sa 5. sjednice Predsjedništva Srpske Republike
22 Bosne i Hercegovine održanom tokom neposredne ratne opasnosti 10. juna 1992.
23 Zatim, obaviješten sam da je Obrana izabrala dva dijela video snimka
24 koji se tiče mosta i pripremila transkript na engleskom. Pretpostavljam da
25 Tužilaštvo zna o kojim se dijelovima radi?
26
27
28
29
30

1 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja sam naravno poslao jedan primjerak e-
2 maila mojim kolegama. Gospodin Harmon mi je brzo i efikasno odgovorio uz
3 ispravke prevoda ovog drugog dijela. Ja ću to u toku ovog poslijepodneva
4 pogledati, ali siguran sam da su to dobre ispravke. Ne znam kakav je njegov stav
5 što se tiče transkripta tog razgovora na mostu.

6 G. HARMON: [simultani prevod] Imao sam namjeru to pogledati, ali imamo
7 problema s telefonima. Nisam se uspio dogovoriti s našim jezičnim savjetnicima.
8 Ja bih zamolio da se to malo odgodi. Ja ću o tome razgovarati sa savjetnikom za
9 jezik koji će pregledati prevod i usporediti s videom i onda ćemo imati naš
10 odgovor za Obranu.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] To se tiče pojedinosti transkripta,
12 dakle terminologija i rječnika. Da li mislite da ima nekih fundamentalnih
13 prigovora?

14 G. HARMON: [simultani prevod] Ne.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, sad je samo pitanje tehničke
16 prirode, a nije u pitanju spor između stranaka.

17 G. HARMON: [simultani prevod] Tako je.

18 G. JOSSE: [simultani prevod] Hvala što ste nas obavijestili.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Upoznat sam s time da je Obrana dobila
20 englesku verziju Islamske deklaracije i da sada razmatraju da li ih zanima i ako
21 ih zanima, koje dijelove tog dokumenta želi uvrstiti u spis.

22 G. JOSSE: [simultani prevod] Mi smo obavili tri četvrtine posla. Ja
23
24
25
26
27
28
29
30

1 moram u tome sudjelovati i to ću napraviti tokom poslijepodneva.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala.

3 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja sam poslao još jedan *e-mail* tražeći
4 razjašnjenje. Vi ste naime govorili o prigovorima dokaznim predmetima. Vi ste
5 jučer rekli da te naše prigovore treba dostaviti. Zanima nas da li ste stvarno
6 mislili da ih trebamo u pismenom obliku dostaviti, što možemo napraviti ako to
7 želite.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mislim da sam tražio pismenu
9 argumentaciju, a da se to može napraviti preko *e-maila*.

10 G. JOSSE: [simultani prevod] Jučer ste rekli dostaviti, pa zato pitam.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ono što je nama najbitnije je da ako
12 budemo donosili odluku po tim eventualnim prigovorima protiv uvrštavanja nečega
13 u spis, to negdje mora biti zvanično zabilježeno. Dakle, ako nismo se time
14 ranije bavili usmeno u sudnici i ako to nije u zapisniku ovog predmeta, onda
15 moramo pronaći neki način da se to zabilježi na takav način da uđe u zapisnik,
16 da uđe u zapisnik ovog cijelog suđenja. To ne znači nužno da se ne može nešto
17 napraviti na nezvaničan način u vezi sa biti samih prigovora prije nego što se
18 to na kraju napravi zvanično i dostavi.

19 G. JOSSE: [simultani prevod] Mi ćemo imati određene prigovore. Ja ću se
20 pobrinuti da to sutra bude u pisanom obliku.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, kada mi budemo upoznati o biti
22 stvari i kada kasnije dođe do dostavljanja dokumenata na spis, onda ćemo znati o

23
24
25
26
27
28
29
30

1 čemu se radi i bilo bi zgodno da sve bude u skladu sa onim istim rečenicama koje
2 smo koristili na početku, ali mislim da to neće biti problem.

3 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja realistično kažem da će najkasnije
4 Obrana moći to dostaviti sutra u 16.00h, a zatim tri tjedna ništa.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Zato kažem, zato treba biti u pismenom
6 obliku pa ćemo kasnije moći provjeriti šta je bilo dostavljeno, a šta nije.
7 Naravno, stvar je u tome da se skrene pažnja strani, a nas zanima da konačno
8 nešto uđe u zapisnik i ako neko drugo vijeće, recimo Žalbeno vijeće, želi
9 provjeriti kako su stvari išle, da to mogu pronaći.

10 G. JOSSE: [simultani prevod] Hvala.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ne bi bilo dobro da moraju prolaziti
12 kroz sve naše e-mailove da bi morali vidjeti šta se tu događalo.

13 G. JOSSE: [simultani prevod] Razumijem.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Gospodine Đerić, hvala Vam što
15 ste imali strpljenja s nama. Sada ćemo nastaviti sa radom.

16 SVEDOK: BRANKO ĐERIĆ [nastavak]

17 Ispituje Sudsko veće: [nastavak]

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da Vas pitam sljedeće, gospodine Đeriću.
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Na početku maja 1992., da li Vas je Miroslav Deronjić obavijestio o
2 napadu na selo Glogova i o nastavku operacija čiji je zadatak bio da se
3 muslimansko stanovništvo izvede iz općine Bratunac?

4 O: Nije, odgovorno tvrdim da nije, niti ja toga čoveka uopšte poznajem.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ovo je Vijeće naime čulo iskaze, mislim
6 da se radilo o tome da Vas je došao posjetiti gospodin Deronjić i da ste se Vi u
7 velikoj mjeri usprotivili, to jest niste slagali sa onim što se dogodilo. Evo
8 sad samo ukratko prepričavam šta je rečeno. Tu piše da je Deronjić otišao da
9 vidi Đerića koji se jako razljutio kada je čuo za taj napad na Glogovu i
10 prisilno preseljavanje stanovništva. Đerić je pitao: "Ko je naredio taj napad?"
11 A Deronjić je rekao da je on sam to napravio. Da li Vam to možda osvježava
12 pamćenje na samo to pitanje?

13 O: Čista laž, čista laž. Uvjeravam Vas odgovorno, ja toga čovjeka uopšte
14 ne poznajem niti je on kod mene dolazio. Razumijete? Ja samo o tom slu... da.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, razumijem da koliko se Vi sjećate
16 ovako nešto što je sada rečeno ne možete potvrditi kada je riječ o posjeti. To
17 je onako širi...

18 Naravno, Vijeće je ono koje će na kraju utvrditi - ako recimo postoje
19 dokazni materijali ili iskazi koji su suprotni Vašoj tvrdnji - čemu ćemo
20 povjerovati. Ali ja sam primijetio da ste Vi veoma ozbiljno se usprotivili
21 takvom opisu događaja iz tog vremena.

22 O: /nečujno/ ... ljutio kada su ljudi tamo došli. Ja nisam znao o tome
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ništa. Ljudi su bili valjda dva dana tu na Palama. Ja sam jedini bio tu, nije
2 mislim niko od rukovodstva bilo i do mene, ovaj... slučajno došlo preko mog
3 vozača, ovaj... obavještenje da su ljudi tu. Ja sam se, ovaj... strašno
4 razljutio, ovaj... ko je to radio, ko to uopšte radi, ovaj... i tako dalje i
5 tako dalje.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Samo malo. Kad kažete: "Ko to uopšte
7 radi...", o čemu se radi? Dakle, da li hoćete reći da su Vas obavijestili o
8 tome, ali da Vas nije posjetio gospodin Deronjić?

9 O: /nečujno/ ... mene niko obavijestio. Ja uopšte o tome nisam ništa
10 znao. Razumijete?

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dokazni materijal nama do sada govori da
12 Vi o tome niste bili obaviješteni, nego tek nakon što se sve to dogodilo da su
13 Vam rekli za to.

14 O: /nečujno/ ... ljudi došli tu i kad su bili dva dana, onda sam ja
15 preko vozača mog ko...koji me obavijestio da su ljudi tu, da je neko doveo
16 ljude, ovaj... iz Bratunca i tako dalje. Razumijete? Onda sam ja preuzeo sve da
17 se riješi problem ljudi tu. Dakle, tvrdim Vam da sa mnom niko prije toga nije
18 razgovarao, ni o napadu o Glogovi, ni o prebacivanju ljudi i tako dalje, ja o
19 tome ni...ništa ne znam. Dakle, neko je dojavio otprilike tom Deronjiću jer
20 on... mislim kako on... na bazi čega on može da tvrdi da sam se ja ljutio?
21 Dakle, neko je bio ko je, ovaj... moju reakciju prenosio.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možda je došlo do neshvatanja sljedeće
23 stvari. Ja sam u svojem pitanju se koncentrirao na sam napad na Glogovu i
24 općenito, malo više govoreći, na operaciju izvođenja Muslimana, muslimanskog
25 stanovništva iz općine Bratunac. Dok, koliko sam shvatio što sad govorite, Vi
26 možda govorite o nečem što možda jeste povezano - ne kažem da nije - ali zapravo

1 da se radi o dolasku ljudi iz Bratunca na Pale. A to ne znači nužno da se radi o
2 ljudima iz Glogove. Da li sam Vas dobro razumio? Da li ste govorili sada da ste
3 Vi saznali za dolazak ili prisutnost jednog većeg broja ljudi koji su - kao što
4 ste rekli - dva dana ostali na Palama, o tome?

5 O: Ja sam saznao posljedično, dakle, ovaj... znao sam da su Bratunčani,
6 ali ja nisam znao ni ko je, ni šta je, ni ko ih je doveo tu i tako dalje. Dakle,
7 što se tiče napada na Glogovu i tako dalje, što se tiče toga dolaska Deronjića
8 kod mene - to je čista laž. Čista laž, odgovorno Vam tvrdim jer ja o tome ništa
9 nisam znao.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da sada na trenutak onda zanemarimo taj
11 navodni Deronjićev posjet i napad na Glogovu. Recite šta ste saznali o tim
12 ljudima, o tom određenom broju ljudi iz općine Bratunac, koji dakle nisu
13 neophodno povezani sa pitanjem Glogove, dakle o tome da su ti ljudi došli na
14 Pale i da su tamo jedno vrijeme boravili. Od koga ste to saznali?

15 O: Od mog vozača.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Jeste li Vi vidjeli te ljude na
17 Palama?

18 O: /prevod engleskog transkripta: "Ne, nisam."/

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li znate šta se njima dogodilo?
20 Kažete da su ostali dva dana, da li znate šta se dogodilo nakon ta dva dana s
21 njima?

22 O: Ne znam, ovaj... čuo sam samo da...da su ljudi tu, da su izloženi
23 određenim neprijatnostima i tako dalje. Ja sam odma' preduzeo ra... sve da se
24 taj problem riješi.

SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A na koji način?

O: Jednostavno da se, ovaj... vidi šta s ljudima, odnosno da im se ponudi kakvo rješenje, ovaj... za njih. I navodno da su oni izrazili želju - kako je meni, ovaj... rečeno - da idu u Sarajevo, i ja sam sve učinio da se oni, ovaj... n...na određeni način prebace do Sarajeva. Jer očito da se vraćaju nazad... je bespredmetno.

SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Kažete da su se našli izloženi nekim neugodnostima. Da li biste mi mogli malo detaljnije opisati o čemu je riječ?

O: Vjerujte mi, ja o tome puno ne znam. N...navodno da...da su ih tjerali tamo da pjevaju neke pjesme ili tako... mislim, ovaj... provokacije određene i meni se to nije, ovaj... svidilo. Nije mi se dopalo. Ja sam, ovaj... bio na određeni način, ovaj... van sebe u određenom smislu. Smatrao sam da...da je to, ovaj... neljudski da se, ovaj... taj problem s ljudima mora riješiti.

SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Jeste li pokušali to razriješiti samostalno ili ste razgovarali sa nekime? Da li ste o tome razgovarali eventualno na sastancima ili sjednicama sa ljudima?

O: Nisam nikakve sjednice... Ja sam sâm, ovaj... jednostavno tražio, ovaj... rešenja, prevozna sredstva i tako dalje da, ovaj... da se problem riješi. Čudilo me da me niko po nekoj službeno liniji i tako dalje nije... nije obavijestio da su ljudi tu.

SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Jeste li stekli bilo kakav utisak o tome, ili možda da kažem, da li je postala opća stvar toga da su svi znali za taj dolazak tih ljudi na Pale?

O: Vjerujte, mislim, moguće je... mislim... Ali ja nisam znao. Da li je sredina znala tu, da li je neko znao, ovaj... Ja Vam o tome ne mogu govoriti. Ja

1 sam doznao sigurno, je li, možda, ovaj... najkasnije tu.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Kažete da ste nešto učinili po toj
3 informaciji. Kažete da ste saznali od svog vozača za to. Jeste li obično
4 poduzimali stvari na temelju informacija koje biste dobili od Vašeg vozača, ili
5 biste prvo provjerili da li je točno ono što Vam je vozač govorio?

6 O: Pa, mislim, čim mi je rekao, ja sam, ovaj... se zainteresovao da
7 vidim, mislim, o čemu se radi jer ni...nisam znao. Razumijete? Ovaj, i kad se
8 potvrdilo da, ovaj... da su zaista ljudi tu, ja sam i preduzeo da se problem
9 rješava.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Tko Vam je potvrdio da su ti ljudi
11 stvarno tamo?

12 O: Pravo da Vam kažem ja se toga, ovaj... ne sjećam. Mislim... ja sam
13 sve komunicirô preko ovih ljudi koji su tu oko mene bili.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li biste nam mogli reći kako se zovu
15 ili objasniti nekako o kojim se to ljudima oko Vas radi?

16 O: To su bili uglavnom ljudi iz policije, ovaj... ranije, ovaj... Jedan
17 se zove Anđić, drugi se zove... Kovačević se zvao, Draženko, i ne znam, ovaj...
18 koji su još bili. Dakle, oni su mi pomagali da se taj problem, ovaj... riješi.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Kada ste se obratili tim ljudima, da li
20 ste stekli utisak da oni još nisu za to znali i da tek oni moraju provjeriti to,
21 ili ste na temelju njihove reakcije stekli utisak da su oni za to - naime za
22 prisutnost ovih ljudi iz Bratunca - već znali?

23 O: Pa ja sam stekô dojam da oni, ovaj... znaju o tome, je li, dakle da
24 je to sigurno.

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Jeste li dobili bilo kakve informacije o
2 broju ljudi iz Bratunca koji su stigli na Pale?

3 O: Ne sjećam se, ovaj... možda neko'ko stotina, al' ne sjećam se,
4 ovaj... broja.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, ali jesam li Vas onda dobro shvatio?
6 Vi kažete da se otprilike radilo o takvom jednom broju, nekoliko stotina. Da li
7 mislite da je moglo biti 10 ljudi ili 2.000, ili mislite da je stvarno bilo
8 oko...

9 O: Pa kad kažem neko'ko stotina, ja ne znam precizan broj. Razumijete?
10 Mi... govorim... govorim tačno da se radilo o većem broju ljudi.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mi smo čuli iskaze ili vidjeli dokazni
12 materijal prema kojem je general Subotić ponudio svoju ostavku Skupštini
13 bosanskih Srba u augustu 1992. godine, jer se on nije slagao s načinom na koji
14 je general Mladić vodio vojna pitanja. Problem je - tako nam je bar bilo rečeno
15 - bio taj što je general Mladić djelovao kao komandant Glavnog štaba, a da je
16 general Subotić upozorio Skupštinu da on ne može imati dva komandanta
17 istovremeno, s jedne strane Mladića, a s druge strane gospodina Karadžića. Da li
18 su Vlada i ministar obrane u to vrijeme bili unutar vojne hijerarhije, dakle
19 zapovjednog lanca vojsci?

20 O: Vlada i ministar odbrane? Vlada nije bila, sigurno. A što se tiče
21 ministra odbrane, mislim da ni on nije bio. Dakle, Vlada je imala veze sa...sa
22 vojskom, sa odbranom, preko budžeta, preko mobilizacijskih pitanja i tako dalje.
23 Mislim, koliko se ja u to razumijem. Moram da Vam kažem da inače ta veza između
24
25
26
27
28
29
30

1 Karadžića, između Mladića i Subotića, ovaj... pogotovo između Subotića i Mladića
2 nije... nije mislim, kako bi rekao, tu su uvijek bili ne...ne...neka sporenja i
3 nije mi jasno o čemu se tu radi. Jednostavno, vojska nije prihvatila generala
4 Subotića, kasnije generala, on je do tada bio pukovnik. Tako da on nije ni imao
5 komandnu... mislim, nije ni mogao, nije ni, ovaj... nije imao komandnu nikakvu
6 odgovornost.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li se gospodin Subotić prvo
8 posavjetovao s Vama prije nego što je ponudio ostavku?

9 O: Ja se, ovaj... ne sjećam. Nije ni imao razloga da se sa mnom, ovaj...
10 savjetuje i konsultuje po tim pitanjima jer ja sam bio, ovaj... po strani toga.
11 Dakle, vrlo rano, vrlo rano, odlukama Savjeta za nacionalnu bezbjednost
12 komandovanje je predato u ruke Karadžiću. Dakle, mi nismo ni imali, ovaj... veze
13 s tim. On, general Subotić se žalio na komunikaciju s vojskom i tako dalje, da
14 ima problema, da vrši... da vrši svoje funkcije kao ministar odbrane. Ali ja mu
15 u tom pogledu nisam mogao pomoći ništa zato što ja nisam imao ingerencije u
16 odnosu na... na vojsku.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Preći ćemo na novu temu.

18 Tvrdilo se ovdje, Gospodine Đeriću, da ste Vi bili prisutni na jednom
19 sastanku ili sjednici Vlade Bosne i Hercegovine, 3. aprila 1992. godine na kojoj
20 je cjelokupno rukovodstvo Bosne i Hercegovine također bilo prisutno. Taj je
21 sastanak navodno bio sazvan zbog izbijanja nereda i nasilja u nekoliko općina,
22 uključujući Bijeljину i Banjaluku. Da li se možda sjećate takvog sastanka?

23 O: Ne sjećam se. Možda da me podsjetite, mislim ne...

24 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa već sam vas podsjetio na datum, to
25
26
27
28
29
30

1 jest rekao sam Vam datum, naveo sam tko je bio prisutan.

2 O: Pravo da Vam kažem, ja ne znam po kom sam ja mogao, ovaj... osnovu,
3 kao ministar bez portfelja, odnosno zadužen za razvoj, da prisustvujem tim
4 sastancima. Mi...mislim, ne sjećam se. Možda je to bio, možda je Predsjedništvo
5 sazvalo il' ne...ne...ne znam. Zato, ovaj... Vas molim da me podsjetite malo o
6 tome... jer, tim problemom Bijeljine su se uglavnom bavili članovi
7 Predsjedništva, Biljana Plavšić i tako dalje, i tako dalje, u to vrijeme Armija,
8 JNA...

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Iskazi koje smo čuli i dokazni materijal
10 koji smo vidjeli, nam govore da su tamo bili članovi Predsjedništva, gospodin
11 Izetbegović, gospodin Kljuić, gospodin Koljević, gospođa Plavšić, kao i Vi
12 gospodine Đerić i general Kukanjac. Da dam Vam još neke informacije što smo
13 saznali o tome: sastanak je - kao što sam već rekao - bio sazvan zbog izbijanja
14 nereda i nasilja u nekoliko općina, uključujući Bijeljину i Banjaluku. Čuli smo
15 iskaze je na sastanku pokazana posebna zabrinutost zbog toga što su u Bijeljini
16 arkanovci možda poubijali neke civile. To je ono što smo čuli, naime da je bila
17 izražena zabrinutost i da se o tome na sastanku govorilo.

18 O: Vjerovatno je tu, mislim, da sam ja bio sam sa tim sastavom, sigurno
19 nisam. Ali je moguće da sam bio, da je još tu bilo, ovaj... da smo mi svi bili
20 sazvani. Dakle, svi ministri. To je moguće jer se o tome raspravljalo, to znam.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, mogu li to onda ovako shvatiti?
22 Vi znate da se o tome raspravljalo, ali se ne možete sjetiti da li ste bili
23 prisutni tokom tih razgovora.

24 O: Vidite, mislim, ja kažem da je moguće i da sam ja prisutan samo ne
25
26
27
28
29
30

1 verujem da sam bio samo u tom sastavu kome ste Vi, ovaj... naveli. Dakle, moralo
2 je biti širi skup i moguće da sam ja bio u njemu. Jer znam da se... da je
3 Kukanjac jednom bio, ovaj... tu, da je bio Izetbegović. To je bio jedan, ovako,
4 relativno kraći sastanak. Nije se tu dugo, ovaj... raspravljalo. Dakle, više nas
5 je bilo.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Na temelju Vaših odgovora zaključujem da
7 ste Vi bili prisutni s obzirom da nam možete reći koliko je trajao taj sastanak
8 i s obzirom da nam možete reći da je krug prisutnih bio širi nego ove osobe koje
9 sam ja spomenuo.

10 O: Jesam, ja... opet Vam kažem, ja se jednog sastanka sjećam, samo ja ne
11 znam da li je to u povodu Bijeljine, ili je to u povodu dešavanja u Sarajevu,
12 ovaj... neki... mislim, ne mogu da... da se sjetim. Daleko je vrijeme.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vidjeli smo neke zapisnike slične onima
14 koje smo Vam pokazivali jučer, za koje ste rekli da nisu autentični, zapisnike
15 sjednica ili sastanaka Predsjedništva na kojima su bila prisutna i vojna lica.
16 Da li biste nam mogli reći koliko često je vojno rukovodstvo imalo sastanke sa
17 civilnim, i obrnuto, rukovodstvom u 1992. godini?

18 O: Vidite, u to vrijeme, ovaj... vojno... vojno rukovodstvo je imalo
19 kontakte sa Karadžićem. Dakle, Karadžić je bio taj koji je komandovao. Karadžić
20 je bio taj koji je pohvaljivao, odlikovavao /sic/, i tako dalje, i tako dalje.
21 Dakle, civilno rukovodstvo, ovaj... nije imalo intenzivne kontakte, mislim - mi
22 ostali. Možda s vremena na vrijeme, ovaj... nekad ako bi se oni tu našli pa bi
23 bili pozvani, pošto je to bilo, razumijete, u stilu vođenja Karadžića sjednice,
24 tu je moglo svako da prisustvuje, svako da dođe ako su se tu našli. On je sazivô
25 i tako dalje.

SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Kažete da se to povremeno događalo?

O: Da. Povremeno. U prvoj polovini praktično ovog perioda do... do kada sam ja bio, to je bilo, ovaj... jako... možda rijetko, ovaj... znate. Tek ovamo kako je... kako je vlast sve više, ovaj... se stabilizovala, možda je... možda su njihovi dolasci bili češći.

SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Čuli smo iskaz, sada ću citirati da je 25. maja, dakle nešto kasnije, da ste 25. maja dali zaduženje gospodinu Stanišiću, sad citiram: "da prikupi informacije i dostavi izvještaj ili informaciju Vladi o bezbjednosnom stanju ljudi i imovine", u republici bosanskih Srba. Stranama kažem da je to iz dokumenta P763, paragraf 237.

G. STEWART: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. Pitam se sad, kad sam već ustao, da li mi možete reći odakle je ono što se tiče sastanka od 3. aprila, što ste maločas citirali?

SUDIJA ORIE: [simultani prevod] 3. april, dozvolite trenutak, mislim da se radi o magnetofonskoj snimci 64. sjednice Predsjedništva Bosne i Hercegovine od 3. aprila, a to je P980.

G. STEWART: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ovaj dokaz koji sam upravo citirao, da ste dali zadatak gospodinu Stanišiću da prikupi informacije i obavijesti Vladu o bezbjednosti ljudi i imovine kaže nam da ste Vi dobili izvještaj u junu 1992. od MUP-a u kojem se navodi da se nije mogao napraviti iscrpan izvještaj zato što je republika bosanskih Srba bila u visokom stadiju promjena, da je osoblje bilo suviše zaposleno komuniciranjem s raznim regijama i da takvo komuniciranje nije

1 bilo uvijek regularno. Kao prvo: da li se sjećate da ste gospodinu Stanišiću
2 dali zadatak da prikupi informacije i da podnese izvještaj o bezbjednosti ljudi
3 i imovine?

4 O: Ne sjećam se. Je l' se to odnosi na... na Vladu, ili na ovaj...
5 Nacionalni savjet za bezbjednost koji je tako postupao? Jer molim Vas, ja Vas
6 moram da Vas zamolim za razumijevanje koji minut. Tamo je često zamjenjivan
7 pojam vlade. Razumijete... Dakle, Karadžić je često koristio pojam "vlade" ako
8 bi on nastupao. Ako bi se slala neka saopštenja u svijet, i tako dalje, navodilo
9 bi se vlada, je li. Ako bi to činili ne...neki ministar informacija i on bi
10 stavio vlada i tako dalje. Dakle, ovaj... tu jednostavno, ovaj... vlada
11 zloupotrebljavana.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li se dakle sjećate da ste dali
13 zadatak gospodinu Stanišiću, ili je neko drugi dao zadatak gospodinu Stanišiću
14 da prikupi informacije i podnese izvještaj bilo Vladi ili nekom drugom visokom
15 vladinom tijelu, uključujući i Predsjedništvo, dakle taj izvještaj o
16 bezbjednosti ljudi i imovine?

17 O: Vidite, ja se konkretno ne sjećam kada je... je li, ali praktikovao
18 sam da zadužujem ministarstva da iz domena svog, je li, obavijeste Vladu. Dakle,
19 ja sam to praktikovao... da se sačine izvještaji i da se, ovaj... je li,
20 razmatraju.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li se sjećate jeste li zadužili svoje
22 ljude da naprave izvještaj na temu koju sam upravo spomenuo? Da li se sjećate
23 kakvu ste vrstu informacija dobili?

24 O: Ne sjećam se. Ne sjećam se, ali govorim Vam da je upravo tu sam imao
25 stalno probleme s ovim nadležnim ministarstvima jer sam ja, prirodno, kako i
26 treba, tražio stalno određene informacije, ali ih nisam dobijao.

27 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Sjećate li se koliko ste puta zatražili

1 izvještaje od gospodina Stanišića o pitanjima kao što su bezbjednost ljudi i
2 imovine?

3 O: Pa ja sam, ovaj... tražio sigurno u tom vremenu u kome sam ja bio,
4 dak...dakle evo, negde od juna kad je Vlada praktično formirana, je li, od juna
5 tamo do... do... do oktobra nekoliko puta informacije iz domena tog resora po
6 raznim pitanjima.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Jeste li ikada dobili pisani izvještaj o
8 tome?

9 O: Nekada jesam, nekada jesam, nekada se to odugovlačilo. Pa i ovi koji
10 su bili, ovaj... oni bi bili nepotpuni, kratki i tako dalje.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možete li nam reći otprilike kakve vrste
12 informacija su se nalazile u tim izvještajima?

13 O: Vjerujte mi da, ovaj... ne mogu. Mislim, ne mogu da se sjetim. To je,
14 ovaj... daleko. I uglavnom, to se pisalo "strogo pov", u nekim skraćenim
15 varijantama tako da... Dakle, ne mogu da se sjetim.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Šta mislite pod time kad kažete da je
17 bilo strogo povjerljivo? Da li je to značilo da niste smjeli sa drugima da
18 dijelite informacije iz tih izvještaja ili šta treba da razumijem iz ovoga što
19 ste rekli "mnogo striktno povjerljivih stvari"?

20 O: Ma obično bi, kažem, Ministarstvo unutrašnjih poslova nas, ovaj...
21 znate, sve je manje-više smatralo povjerljivim, znate. Tako da i ako bi pravili
22 izvještaje, oni bi bili kratki. Na to sam mislio.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li je tačno, ako shvatim da ste
24 kazali da ste dobili izvještaje, ali da se navodilo da su određene informacije
25 vrlo povjerljive i onda se to nije ni pojavljivalo u tim izvještajima?

1 O: Dakle, nekad sam dobijao, ali više nisam dobijao, znate. Dakle, nekad
2 sam dobijao i ako su bili ti izveštaji, oni su bili kratki, dakle kratki,
3 ovaj... zato što su oni navikli na taj stil rada. Zato Vam govorim, ovaj...
4 zašto su kratki.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li se o tim izvještajima diskutovalo
6 na sjednicama Vlade?

7 O: Pa, normalno, mislim... Ako je bio pisani izveštaj, raspravljalo se
8 kao o izveštaju svakog ministarstva. Dakle, svako ministarstvo je pravilo
9 izveštaje, tako je važno i za Ministarstvo unutrašnjih poslova, ako je izveštaj
10 došao.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li su ti izveštaji koje ste dobivali,
12 odnosno sadržaj tih izveštaja, da li su o njima obavještavani i članovi
13 Predsjedništva?

14 O: Mi nis... ja nisam imao potrebu, odnosno ovaj Vlada da obavještava,
15 ovaj... iz prostog razloga što je ministar po ovoj čisto vojnoj liniji bio vezan
16 za predsjednika, zato što je ovaj... milicija potpadala pod... pod predsjednika
17 i njena upotreba. Dakle, Vlada je bavila se ovamo samo onim dijelom Ministarstva
18 unutrašnjih poslova koji se tiče reda i mira, je li, financija, budžeta i tako
19 dalje, ali ne i upotrebom milicije. Dakle, ministar je imao posebnu direktnu
20 komunikaciju sa predsjednikom.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li ste ikada bili u mogućnosti da
22 zaključite na osnovu diskusija u Predsjedništvu, ili možda među petoricom – kako
23 ste ih jučer nazvali – da su drugi prisutni tokom tih sjednica petorice bili
24 upoznati sa postojanjem takvih izvještaja i sadržajem takvih izvještaja?

25 O: Ja... mislim da, ovaj... pretpostavljam da je, ovaj... da su mogli
26 biti upoznati preko Karadžića, u onom dijelu koji se tiče, je li, upotrebe

1 milicije u vojne, ovaj... za vojne ciljeve i tako dalje. A što se tiče ovih
2 drugih pitanja, životnih pitanja koja se tiču plate... plata, koji se tiču
3 opremanja policije, koji se tiču budžeta i tako dalje, mi...mislim da, ovaj...
4 to nije ni bilo interesantno. Dakle, to se vodilo u okviru ministarstva.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Započeli ste svoj odgovor rekavši:
6 "Pretpostavljam da su mogli da budu informisani preko Karadžića." Dakle, Vaša je
7 pretpostavka da postoji mogućnost, odnosno mogući način ili mogući kanal kroz
8 koji su bili informisani. Moje je pitanje bilo da li ste Vi ikada mogli da
9 zaključite na osnovu diskusija kojima ste prisustvovali da jesu bili
10 informisani?

11 O: Vidite tamo, ovaj... se stalno diskutovalo o ovom problemu, 'nate, o
12 problemu komunikacije ministra... ministra i ministarstva sa Vladom. I u tom
13 kontekstu su bili obaviješteni. Dakle, ja sam se stalno, ovaj... na određeni
14 način žalio da imam taj problem, da ministra nema, da... da je on ovaj...
15 odgovoran nekom drugom, da ja nemam, ovaj... potrebne informacije... potrebne
16 informacije, potpune informacije, da ne može tako da se radi, da ako ministar
17 pripada predsjedniku onda molim da se zna. Dakle, u tom smislu su bili upoznati.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li ste ikada kada ste se na to žalili
19 dobili odgovor u kojem se kaže: "Mi u Predsjedništvu također ne dobivamo
20 informacije"?

21 O: Ni...nisam to dobio. To je, ovaj... jednostavno, ovaj... Karadžić ga
22 je uvijek branio, uvijek ga je branio, ovaj... Ja sam imao problem, ovaj... to
23 je ono što sam, ovaj... jučer Vam rekao, marginalizovanje Vlade. Vlada
24 jednostavno ni...nije ni imala prave informacije, ni potpune informacije, niti
25 je mogla da nešto čini.

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Prelazim sada na drugu temu.

2 Rečeno je, gospodine Đeriću, da ste bili prisutni na jednom sastanku
3 održanom 2. septembra 1992. godine, sa gospodinom Karadžićem, gospodinom
4 Mladićem, gospodinom Krajišnikom, gospodinom Subotićem, generalom Gverom i
5 drugima. Da li se sjećate nekog sastanka koji je održan 2. septembra, a na
6 kojemu su spomenute osobe bile prisutne, između ostalih?

7 O: Ne sjećam se. Mislim, ne sjećam se baš tog termina, ili... ili,
8 ovaj...

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da onda pokušamo da vidimo.... Jedno od
10 pitanja koja su se spominjala bilo je pitanje strateških ciljeva i prema
11 iskazima, ti strateški ciljevi su otprilike odgovarali onome što se nazivalo
12 strateškim ciljevima. Kao prvo, da li Vam je poznato šta se to nazivalo
13 strateškim ciljevima u to vrijeme?

14 O: Pravo da Vam kažem, tu se, kad je riječ o strateškim ciljevima, tu je
15 svako formulisô ciljeve i svako govorio o ciljevima na svoj način. Tako da je to
16 povelika magla, znate, ovaj... kako je ko, ovaj... to svatô. Uglavnom, ja sam
17 razumijevao da je to, je li, jednostavno zaštita političkih interesa srpskog
18 naroda u okviru Bosne i Hercegovine, s obzirom da su ti interesi, ovaj...
19 dovede... Da?

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim, samo da Vas na trenutak ovdje
21 zaustavim. Da li Vam je poznato da je u *Službenom glasniku* jednom objavljen
22 jedan dokument koji je sadržavao šest strateških ciljeva? Dakle, ja ne govorim o
23 tome šta je rekao gospodin A, B, C ili D, već o tome šta je bilo objavljeno u
24 *Službenom glasniku*. Da li ste sa time upoznati?

25 O: Nisam. Nisam zato što je po raznim kanalima upućivani... upućivani su
26 materijali *Službenom glasniku* na objavljivanje. Dakle, iz raznih organa.

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, to je izvor informacije koji se
2 pojavio. Vi kao premijer ste dobili informacije o tome što se objavljuje u
3 *Službenom glasniku*, zar ne?

4 O: Pa bi to... mislim... ja ne znam na... na... na koje strateške
5 ciljeve, mislim, podsjetite me... ja sam imao veze sa *Glasnikom* u onom smislu u
6 kome je Vlada svoje odluke slala preko sekretarijata u *Glasnik* i tako dalje.
7 Ovaj... Dakle, molim da me podsjetite.

8 G. STEWART: [simultani prevod] Oprostite, časni Sude. Gospodin Krajišnik
9 i ja smo imali istu misao. Gospodin Đerić nije bio premijer u vrijeme kada je to
10 objavljeno u *Službenom glasniku*.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možda sam tu napravio grešku jer nisam
12 imao na umu tačan datum kada je objavljeno to. Ako je to tačno, onda sam to
13 trebao izostaviti iz mog pitanja i reći: ne kao premijer. No, da samo kažem
14 sljedeće: gospodine, jeste li ikada saznali iz *Službenog glasnika*, bez obzira da
15 li je to bilo prije ili nakon što ste postali premijer ili ikada kasnije, da je
16 objavljeno to formulisanje šest strateških ciljeva?

17 O: Vjerujte mi da se ja toga ne sjećam. Razumijete? To je bila jedna
18 velika dinamika, ogromna dinamika, da ja nisam, ovaj... stigao sve to da pratim,
19 šta gdje piše i šta se gdje objavljuje.

20 Dakle, iz *Glasnika* nisam jer ni...ni...nisam to ni čitô, mislim, nisam u
21 toku.

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Rekli ste da su se mnogi ljudi
2 izražavali i govorili o strateškim ciljevima. Da li je postojao ikakav
3 zajednički nazivnik u tome što su ti ljudi govorili ili da li bi se moglo reći
4 da je strateški cilj da se može pristupiti nekoj planini, drugi bi rekao da je
5 strateški cilj izgradnja mostova. Možete li nam reći kada su ljudi izražavali te
6 strateške ciljeve, kakvi su to bili strateški ciljevi i zamolio bih Vas da
7 pokušate dati zajednički nazivnik ovim raznim ciljevima koje su ljudi izražavali
8 kao strateške ciljeve.

9 O: Uglavnom se pod tim podrazumijevalo zaštita interesa ili promocija
10 interesa srpskog naroda, ovaj... državnog interesa u okviru Bosne i Hercegovine.
11 Podsjećam Vas da... da je referendumom koji je održan u... u Bosni i Hercegovini
12 preglasan, je li, srpski narod, odnosno poništeno je njegovo demokratsko pravo
13 na samoopredjeljenje. I konsekvntno tome, je li, svi su interes, ovaj... mislim,
14 te strateški cilj doživljavali kao jednostavno traženje odgovarajućeg rješenja
15 za taj debalans, odnosno za tu neravnotežu. Dakle, rješavanje po...političkog
16 statusa srpskog naroda u okviru Bosne i Hercegovine, njegove ustavne pozicije.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ako bih ja, na primjer, spomenuo pristup
18 moru – da li biste se podsjetili nečega što bi podsjećalo na strateški cilj koji
19 sadrži tu formulaciju, uključujući time i mnogo konkretnije aspekte ili
20 općenite, opšte aspekte onoga što ste upravo spomenuli?

21 O: I o tome sam čuo, i o tome se govorilo, ali ja nisam o tome govorio –
22 jer to nije, ovaj... nije ni bilo moje, ovaj... interesovanje. Ja nikada o tome
23
24
25
26
27
28
29
30

1 nisam "A" progovorio. Niti to možete bilo gdje da na...nađete, mislim. Dakle,
2 nisam ja o... o tome govorio niti sam, ovaj... na tu temu razgovarao. Ali sam
3 čuo, bilo je o tome, moglo se čuti takvih...

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Rekli ste da se o tome
5 diskutovalo?

6 O: /nečujno/ sam.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gdje?

8 O: ... i pisalo se po... po nekim novinama, razumijete, raspravljalo se
9 ovako, ovaj... nezvanično i tako dalje.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ako bih spomenuo nekoliko drugih stvari,
11 samo trenutak, dopustite mi. Na primjer, uspostaviti državne granice koji će
12 odvajati srpski narod od druge dvije etničke cjeline - da li Vas ovo podsjeća na
13 nešto što je dio ili formulacija koja je do Vas došla o nekom strateškom cilju?

14 O: Vidite, u tom smislu čini mi se da je na jednoj skupštini, negdje u
15 samom početku, da je tako nešto, ovaj... govoreno. Ali ja o tome nisam, ovaj...
16 diskutovao. Dakle, govoreno je o nekim granicama...

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Đeriću, Vi se ponovo vraćate
18 na ono što ste Vi rekli. Ja nisam Vas pitao to. Ja Vas pitam o Vašim saznanjima
19 o formulaciji strateških ciljeva, i to ne od strane Vas.

20 I još jedan od tih ciljeva jeste uspostaviti koridor između Semberije i
21 Krajine. Da li Vam to zvuči poznato u kontekstu formulacije strateških ciljeva?

22 O: I o tome se govorilo, mislim, i to dosta često. Dosta često je to
23 bilo u političkoj upotrebi. Toga se sjećam. Ali ja sam više sve te stvari

1 svatao kao, jednostavno, nešto što je za političku upotrebu gdje su predstavnici
2 stranke, pogotovo ovi koji su vodili politiku, često, dakle, pretpostavljam na
3 traženje naroda, ovaj... išli su iz političkih razloga i govorili o neakvim...
4 o neakvim granicama. Ali ovaj... kol'ko se ja sjećam, sve je to bilo fokusirano
5 na Bosnu i Hercegovinu, u okviru Bosne i Hercegovine. Dakle, u smislu neke...
6 neke reorganizacije Bosne i Hercegovine koja bi bila po volji sva tri naroda tu.
7 To sam razumijevao kao svojevrsni kontinuitet predratnih razgovora na temu
8 regionalizacije.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Neću prolaziti sa Vama kroz ove druge
10 ciljeve.

11 Možete li da me podsjetite tačno kada ste imenovani za predsjednika
12 Vlade? Mislim da ste jučer rekli da je to bilo kada ono?

13 O: Pa, ja sam govorio negdje sredinom marta. Dakle, moguće je... moguće
14 je da to riječ o 24. martu, je l'. Jučer sam, ovaj... zapamtio taj datum, datum
15 jedne skupštine na Palama. Dakle, moguće je... moguće je tada, dakle – tad sam
16 ja, ovaj... imenovan za... za mandatara.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Započeo sam ovu seriju pitanja sastankom
18 od 2. septembra 1992., gdje su bili prisutni gospodin Karadžić, Mladić,
19 Krajišnik, Subotić, gospodin Gvero i drugi. Rekao sam da su se tamo, tokom tog
20 sastanka, spominjali strateški ciljevi. Sada smo prošli kroz strateške ciljeve
21 koji su bili formulisani, o kojima se diskutovalo. Da li ste se sada podsjetili,
22 vezano za 2. septembar 1992. i sastanak koji je tada održan?

23 O: Vjerujte mi nisam. Ja n...ne znam ni gdje je održan. Ovaj, mislim,

1 ne mogu jednostavno da vremenski lociram.

2 [Sudije većaju]

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Sudija Hanoteau ima nekoliko pitanja za
4 Vas. Gospodine Stewart, mene pomalo zbunjuje ona napomena o objavljivanju u
5 vrijeme kada gospodin Đerić nije bio premijer. Prema mojim informacijama
6 usvajanje strateških ciljeva je bilo negdje u maju 1992.

7 G. STEWART: [simultani prevod] Objavljivanje je u *Službenom glasniku*,
8 ali to je bili na sjednici Skupštine od 12. maja u Banjaluci.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ne, oni su usvojeni u skladu sa
10 objavljivanjem dana 26. novembra 1992., odnosno 12. maja. Da, napravio sam
11 grešku. Ispričavam se.

12 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, Hvala Vam. Dok sam ovdje
13 ustao htio bih samo da kažem, pošto je svjedok prisutan ovdje, ovo je dokazni
14 predmet P980 koji se odnosi na sastanak od 3. aprila. Mi se pitamo da li postoje
15 ikakvi dalji dokazi osim samo ovog dokaznog predmeta?

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Samo da pogledam svoje bilješke. Mislim
17 da imam nešto iz zapisnika. Za sada nisam to provjeravao.

18 G. STEWART: [simultani prevod] U ovom trenutku nije ni bitno. Samo da se
19 raspitam da li bi bilo korisno...

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] To je između 18.188 i 18.189, ali da
21 budem iskren, ja to jednostavno sada ne mogu pronaći.

1 G. STEWART: [simultani prevod] Ja ću to pronaći. Ali ako imate neke
2 konkretnije informacije...

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja ću to učiniti, ako ih imam, tokom
4 sljedeće pauze.

5 G. STEWART: [simultani prevod] Hvala.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Nekoliko pitanja će Vam postaviti sudija
7 Hanoteau.

8 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Gospodine Đeriću, danas ste rekli:
9 "Smetao me u određenoj mjeri Krajišnikov odnos prema Karadžiću koji nije bio
10 kritičan. Znam da su bili prijatelji, ali mislim da je ipak njegov stav trebao
11 biti malo drugačiji." Htio bih Vas zamoliti da mi to malo detaljnije objasnite.
12 Zbog čega ste tako procijenili situaciju?

13 O: Pa jednostavno, ja sam polazio od toga da je Krajišnik predsjednik
14 parlamenta, da ima snagu, drugo - da je čovek stranke i njenog najvišeg organa i
15 ovaj... jednostavno da je morao, ovaj... snažnije da... da... da utiče na,
16 ovaj... na Karadžića, je li, da se, ovaj... stvari rješavaju, odnosno da se...
17 da se afirmiše vlada, da se afirmiše pravna država, razumijete? Dakle, čitavo
18 vrijeme sve je ostalo nekako u granicama partijske države i stranke i tako
19 dalje. Evo, u tom smislu, dakle, ovaj... mislim da je, moja je procjena, moj je
20 dojam, da je mogô biti malo kritičniji, malo, ovaj... aktivniji, ovaj... mislim
21 prema njemu. Evo, u... u tom smislu.

22 Dakle, s obzirom i na svoju stranačku poziciju, i s obzirom i na svoju
23 poziciju šefa Parlamenta, i pogotovo kao njegov drug, prijatelj od ranije.

24 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] U svom odgovoru čini mi se da kažete

1 da su neke od stvari koje je učinio gospodin Karadžić bile nešto čemu se
2 gospodin Krajišnik mogao usprotiviti. Da li ste to htjeli reći?

3 O: Pa... ne samo... ne s...ne mislim u tom smislu, ovaj... ovaj... ma da
4 i to, ovaj... i o tome se može govoriti. Ali mislim prije svega u smislu
5 urazumljivanja Ka... ovaj... Karadžića, u smislu je li, njegovog, ovako kako bi
6 rekao, čovek da... da razmišlja, da ga dovede u situaciju da malo razmišlja
7 drugačije, a ne da razmišlja kao psihijatar ili šef stranke i tako dalje, ili
8 lider ili političar i tako dalje. Dakle, da razmišlja na bazi nekih činjenica
9 i... i... i u funkciji pravnog stanja.

10 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Gospodine Đeriću, zamolit ću Vas da
11 govorite praktičnije, pragmatičnije. Dajte mi jedan primjer neke situacije, neke
12 odluke koja je donesena recimo, to jest koju je donio gospodin Karadžić, a u
13 odnosu na koju je gospodin Krajišnik mogao dati neki drugačiji savjet, utjecati
14 na njega da se on predomisli. Na šta ste točno mislili, molim Vas? Stvarno Vas
15 molim! Budite praktični po tom pitanju.

16 O: /nečujno/ na poziciju vlade, dakle može se reći: "Moramo da imamo
17 vladu; moramo da afirmišemo vladu; vlada mora da, ovaj... drži teren; vlada mora
18 da slomi te lokalne dole, ovaj... feudalce" je li, i tako dalje, i tako dalje.
19 Dakle da se probije snaga zakona. Dakle, u tom smislu je mo...mo...mogao da
20 utiče na njega. Mogao je da utječe na njega da... da... da...

21 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Izvinite, gospodine. Izvinite. Da
22 porazgovaramo sad o tim feudalnim gospodarima. I budimo realni u tome. Kažite,
23 kada govorite, na koga mislite? Ko su ti feudalni gospodari, na primjer?

24 O: To su šefovi, odnosno rukovodioci raznih kriznih štabova, raznih
25
26
27
28
29
30

1 regionalnih cjelina, opština pojedinačno, je li, i tako dalje. Dakle, imali s...
2 imali smo jedno stanje u kome je bio evidentan primat... primat dole lokalnog u
3 odnosu na... na... na gore, ovaj... vrh, je li. Dakle, oni su imali prvenstveno
4 ovu stranačku liniju. Do nje su držali, a Vlada jednostavno, Vladu bi
5 zaobilazili. Išli bi direktno u Predsjedništvo. Jučer sam Vam govorio. Direktno
6 u... kod predsjednika.

7 SUDIJA HANOTEAU: /nedostaje simultani prevod/

8 SVEDOK: Ja nisam č... nisam...

9 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Govorilo se o Mandiću i Stanišiću.

10 SVEDOK: ... pitanje.

11 G. JOSSE: [simultani prevod] I to mi kaže gospodin Stanojević, da nismo
12 čuli prevod.

13 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Vi ste nam... Da li me sada čujete?

14 SVEDOK: Ne čujem.

15 G. TIEGER: [simultani prevod] Sada se čuje prevod.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mislim da nema problema s nama, ali
17 gospodin Đerić ima pr... Ali dobro. Sada vidim da je sve u redu.

18 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Da li me sada čujete gospodine?

1 G. JOSSE: [simultani prevod] Jedan od mikrofona je bio isključen. Ja se
2 izvinjavam.

3 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Dakle, ja sam mislio da sam Vas
4 ovako razumio, da ste rekli da ni gospodin Stanišić ni gospodin Mandić, da ni
5 jedan od njih nije posvećivao baš puno pažnje sjednicama Vlade. Shvatio sam, ako
6 sam dobro shvatio, da oni većinom nisu bili tamo. Da li to potvrđujete?

7 O: To sam jučer rekao, to sam jučer rekao i to potvrđujem. Dakle, oni su
8 najveći dio, ovaj.

9 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Ono što bih Vas ja želio pitati je
10 sljedeće: da li je u nekoj situaciji došlo do toga da ste mogli da pokrenete
11 pred njima, direktno, pitanje njihove odgovornosti? Drugim riječima, da im
12 možete reći: "Pa ne ponašate se onako kako bi se ministri trebali ponašati." Da
13 li ste o tome razgovarali bilo sa jednim od njih dvojice, bilo kojim, ili sa
14 obojicom?

15 O: Jesam, i pojedinačno i zajednički i manje-više cijela Vlada je imala
16 stav u tom pogledu da su njih dvojica ti koji ne rade u funkciji Vlade i rekao
17 sam, oni su uglavnom, dole kod... manje-više kod Karadžića. Ja sam tražio
18 njihovu smjenu, nisam mogao da dobijem.

19 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Kako su Vam oni odgovorili na to
20 kada ste Vi iznijeli svoje kritike? Šta su Vam rekli?

21 O: Na koga mislite "oni"? Na ministre...

22 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Na gospodina Mandića i gospodina
23 Stanišića.

24 O: Oni su se vladali kao da ja njima ne mogu ništa, da oni imaju svo...

25 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Mene zanima da mi kažete šta su oni

1 Vama rekli? Koje riječi su upotrijebili?

2 O: Pa jednostavno, ovaj... mahne rukom i... i ode. I stalni nesporazumi,
3 je li, i tako dalje. Čak jedne prilike mi je Stanišić rekao da će me ohladiti.

4 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Gospodine Đeriću, sada bih Vam htio
5 postaviti nekoliko pitanja o ministru za informiranje, to jest ministru
6 informacija. Recite koju je točno ulogu on igrao.

7 O: Pa on je bio stranački čovek, stranački čovek, koji je uglavnom visio
8 u stranci... dakle, nalazio se u stranci, koji je priznavao, ovaj... samo, je
9 li, vrh stranke, odnosno Glavni odbor. Valjda je i bio tamo u Glavnom odboru, a
10 ovamo je u Vladi vršio, ovaj... funkciju ministra informisanja. Dakle, ovaj...
11 jednostavno, to je stranački čovjek. Evo, ukratko, aktivista...

12 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Da li je on bio zadužen za to da se
13 rasprostranjuju stranačke političke namjere? Da li se medijima koristio kako bi
14 to učinio?

15 O: Pa o... mislim, ovaj... nekako mi je to neodvojivo. Jer on je
16 stranački čovjek, a partijska država. Dakle, tu nije bilo opozicije. Dakle, za
17 pretpostaviti je da... da nije zaobilazio, je li, stranačke interese.

18 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Gospodine, molim Vas, poslušajte
19 moje pitanje i odgovorite na njega. Kao ministar informacija, da li je on
20 iskorištavao medije kako bi jednostavno promovirao stranačku politiku, vlastite
21 stranke?

22 O: Pa mislim, ja Vam o tomu... o tome ne mogu, ovaj... kompetentno
23 govoriti, jer ja nisam član stranke, ovaj... niti, ovaj... u to ulazim. Dakle,
24 ja ne mogu, ovaj... govoriti. Ja samo kažem da je stalno bio na... na... na
25 televiziji, na... na radiju, da je, je li, s novinarima stalno i tako dalje,

26

27

28

29

30

ovaj. Dakle, vjerovatno je prvo sebe promovisô, a onda, ovaj... sve drugo.

SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Posljednje pitanje. Da li se sjećate da je u jednom trenutku savezni MUP poslao jednog emisara, to jest dao nekom zaduženje tko je trebao preuzeti kontrolu nad paravojnim grupacijama?

O: Ne... ne sjećam se.

SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Da li Vam ime, to jest prezime Davidović zvuči poznato? Da li Vas to na nešto podsjeća?

O: Federalno, to Jugoslavije. Podsjeća, podsjeća. To je Bijeljina gore.

SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Dakle, na što Vas točno podsjeća to prezime Davidović? Tko je zatražio od tog čovjeka ili tko je zatražio da taj čovjek dođe na Vaš teritorij?

O: Ja nisam. Ja ne znam. To je mogô samo da učini ministar unutrašnjih poslova ili neko drugi. Ja nisam. Ali sam njega upoznao u Bijeljini.

SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Dakle, kažete da Vas to podsjeća na Bijeljину, ali na šta konkretno u vezi s Bijeljinom?

O: Mislim da je on bio neka jedinica ja mislim, koja je gore neki red obezbeđivala. Ne...ne znam.

SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine.

SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vijeće nema više pitanja za Vas, gospodine Đeriću, u ovom trenutku.

Sada ćemo poći na pauzu. Ja sam već zamolio poslužitelja da Vas izvede iz sudnice.

[Svedok se povlači]

SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja sam jučer zamolio strane da

1 porazmisle o tome koliko će im vremena trebati po njihovom mišljenju da
2 postavljaju pitanja gospodinu Đeriću. Gospodine Tieger, izvolite.

3 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala, časní Sude. Gospodin Stewart i ja
4 smo nakratko imali priliku da porazgovaramo o tome i tada smo rekli jedan drugom
5 da mislimo da je vrijeme koje je na raspolaganju, koje smo dobili od Vijeća, da
6 neće biti u potpunosti iskorišteno. Volio bih da mogu biti precizniji, ali ja
7 mislim da ću do završetka današnjeg dana završiti sa ispitivanjem, a možda i
8 ranije. To je moja najbolja procjena.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Do kraja dana. Sada je 15.50h. Do 19.00h
10 imamo tri sata. Trebaju nam dvije pauze, jedna od 25, jedna od 20 minuta. To je
11 nešto preko dva sata.

12 A Vi, gospodine Stewart?

13 G. STEWART: [simultani prevod] Teško da kažem nešto konkretnije osim što
14 mi neće trebati cijeli sutrašnji dan, u svakom slučaju. Možda bi bilo korisno da
15 imamo malo dužu pauzu kako bismo se vidjeli s gospodinom Krajišnikom i
16 procijenili kakva je situacija. Vi znate da to moramo raditi, da je to često
17 korisno.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, da li mislite da ćete
19 završiti danas ako omogućimo malo duže pauze, ako bismo imali pauze od preko
20 pola sata, i onda sljedeća da bude možda 25 minuta.

21 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, Vi mi laskate. Očekujete od
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 mene preciznost, a bojim se da ja nisam zavrijedio takvo laskanje. Ali mislim da
2 ne bi trebalo biti problema u svijetlu činjenice i uzevši u obzir moje razgovore
3 sa gospodinom Stewartom.

4 G. STEWART: [simultani prevod] Evo jedan možda koristan prijedlog. Ako
5 gospodin Tieger ima namjeru raditi do kraja dana, možda bismo mi mogli
6 razgovarati sa gospodinom Krajišnikom u zatvorskoj jedinici onda sutra ujutro,
7 što bi bilo i bolje za nas. Dakle, ako izgleda da će gospodin Tieger završiti
8 prema kraju dana, onda...

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dajte da pokušamo ovako. Gospodine
10 Stewart, ako sada pođemo na pauzu od pola sata, dakle do 16.25h, a Vi onda
11 iskoristite ovo sada vrijeme da vidite šta je moguće, pa ako bude potrebno imat
12 ćete možda i kasnije priliku da dovršite Vaše savjetovanje s gospodinom
13 Krajišnikom.

14 G. STEWART: [simultani prevod] Da, časni Sude. Ja sam se samo pitao ako
15 gospodin Tieger ima samo određenu količinu vremena pa...

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] On smatra da će moći završiti. Naime, da
17 mi je rečeno danas da s obzirom da smo često duže od 19.00h radili, da danas
18 moramo prestati u 19.00h. Prekidamo s radom do 16.25h.

19 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.

20 ... Početak pauze u 15.55h

21 ... Sednica nastavljena u 16.30h

22 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim, ustanite.

23 Izvolite sjesti.

24 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Đeriću, sada će Vas ispitivati
25 gospodin Tieger, zastupnik Tužilaštva.

26 Gospodine Tieger, izvolite nastavite.

1 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

2 Unakrsno ispituje g. Tieger:

3 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

4 P: Gospodine Đeriću, dobar dan.

5 O: Dobar dan.

6 P: Jučer Vam je Vijeće postavilo pitanje, odnosno nekoliko pitanja koja
7 su se, između ostalog, odnosila u tom periodu ispitivanja za jednu naredbu od
8 26. aprila 1992. godine vezano za krizne štabove. Ona može da se nađe na strani
9 54 i 55 jučerašnjeg transkripta. Vi ste pogledali taj dokument koji nosi taj
10 datum i gdje su navedene akcije koje treba poduzeti vezano za krizne štabove i
11 rekli da nikada niste naišli na taj dokument koji se pojavljuje na strani 55 i
12 da se radi o čistom falsifikatu. Dokazni predmet koji Vam je tada pokazan može
13 se naći u tabulatoru, odnosno razdjelniku 6.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Zamolio bih poslužitelja da gospodinu
15 Đeriću donese dokument koji se nalazi u razdjelniku 6.

16 G. TIEGER: [simultani prevod]

17 P: Naslov je: "Izvod iz uputstava za rad kriznih štabova srpskog naroda
18 u opštinama".

19 O: /nečujno/ ... ovaj... kol'ko se sjećam, tako, nego sam ja rekao da se
20 ja ne sjećam ovoga... ovoga dokumenta. Jer ovaj... ako je riječ o aprilu
21 mjesecu, znate, riječ je o aprilu.

22 P: Gospodine Đeriću, ja ne tražim od Vas da objasnite. Završite pa ćemo
23 nastaviti.

24 O: Kažem, ne sjećam se ovog dokumenta.

25 P: Transkript sa jučerašnje sjednice će govoriti sam za sebe.

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možda bismo mogli odmah da pročitamo.
2 Pročitat ću Vam sa jučerašnjeg transkripta ono mjesto gdje ste Vi počeli da
3 govorite da u to vrijeme nije bilo neke prave vlade, da je postojao samo
4 mandatar predsjednik Vlade. Kao drugo rekli ste: "Ko je to potpisao? Ko je
5 potpisao ovaj dokument? Ja to ne vidim jasno. Hoću da kažem, i ovo je
6 falsifikat." I onda nekoliko redova niže ste objasnili i rekli, ja sam Vas u
7 stvari pitao na osnovu čega ste zaključili da se radi o falsifikatu, a Vi ste
8 rekli: "Prosto jednostavno - zato što se odnosi na mene, a ja vidim da nikad
9 nisam naišao na ovaj dokument, posebno zato što se ovdje navode određeni
10 prerogativi. Ja se time nikada nisam bavio. Prema tome, to je čisti falsifikat.
11 Niz instrukcija je poslat kriznim štabovima koje je potpisao Karadžić i ja, ali
12 u smislu da treba da budu pažljivi o tome kako se ponašaju."

13 Dakle, dva puta ste rekli da se radi o falsifikatu, a mislim da ste
14 mislili na ovaj dokument koji Vam je pokazao gospodin Tieger.

15 Znači, dva puta ste to rekli.

16 SVEDOK: Mislim da nije riječ o ovom dokumentu, nego o nekim drugim
17 dokumentima koje ste mi pokazivali, a ja sam za ovaj dokument rekao da se ne
18 sjećam, da se ne sjećam jer Vlada...

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine... Gospodine Đeriću,

20 SVEDOK: ... u tom trenutku nije postojala.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Đeriću, ja sam samo želio da
22 pročitam ono što se nalazi na transkriptu, sa jučerašnjeg suđenja. Vi ste
23 također rekli da se ne sjećate da ste naišli na ovaj dokument, no dva puta ste
24 rekli da se radi o falsifikatu. Ako mislite da se radi o greški u prevodu,

1 recite nam i mi ćemo to provjeriti na osnovu originalnih riječi koje ste Vi
2 izgovorili i vidjet ćemo da li je to prevedeno kako treba. Ja sam samo htio da
3 to Vama predložim i ostaviti gospodinu Tiegeru da postavlja dalja pitanja.

4 G. TIEGER: [simultani prevod]

5 P: U ovom trenutku, Gospodine Đeriću...

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ne, gospodine Đerić...

7 G. TIEGER: [simultani prevod]

8 P: Molim Vas da nastavimo, Gospodine Đeriću. U ovom trenutku ja bih
9 želio da se pokažu dva dokumenta, da ih Vi pogledate. To su dva primjerka
10 izvataka iz uputstava za rad kriznih štabova. Gospodine Đeriću, želim da Vam
11 kažem da ova dva dokumenta, i ako Vijeće ili Obrana budu zatražili potvrdu
12 vezano sa tim, želim da Vam kažem da su ovi dokumenti dobiveni direktno iz
13 arhiva Vlade Republike Srpske.

14 Htio bih da konkretno pogledate pečat i potpise koji se pojavljuju na
15 ovom dokumentu i da nam potvrdite da li su to Vaši potpisi.

16 O: Ovo moj potpis nije. Ovo nije moj potpis i, ovaj... jednostavno,
17 ovaj... vidim ovo nosi naslov Vlada, a Vlada tad nije ni postojala. Znaite, ja
18 sam imenovan za premi...premijera 24.04., ako sam jučer dobro shvatio, datum ove
19 skupštine, a ovo nosi naslov dvajs... ovaj... datum 26.04.

20 P: Sada ćemo pogledati datum kada ste Vi bili postavljeni za premijera,
21 gospodine Đerić. No, zar nije činjenica da ste Vi bili nominirani i da ste
22 prihvatili položaj premijera na 12. sjednici Skupštine bosanskih Srba 24. marta
23 1992. godine?

1 O: Da.

2 P: Ja sam sasvim jasno dobio utisak ovdje da ste Vi pokušali da
3 sugerišete da ste bili tek nedavno postavljeni, tako da dokument nije mogao da
4 ima nikakve veze s Vama. U stvari, Vi ste postavljeni na to mjesto mjesec
5 ranije. Je li tako?

6 O: Da. 24.04., a ovo je 26.04. Nego, ja govorim o Vladi. Vlada nije
7 formirana vjerovatno sve tamo do... do kraja maja. Jer ovo je dokument Vlade.

8 P: Vi ne želite reći, zar ne, da je ovaj dokument prosljeđen Uredu
9 tužilaštva od strane arhiva Republike Srpske zato što je nađen negdje drugdje, a
10 ne u arhivima Vlade Republike Srpske? Drugim riječima, Vi ne sporite da su ovi
11 dokumenti dobiveni iz arhiva Republike Srpske, zar ne?

12 O: Mislim, ja ne sporim, samo se ja ne sjećam ovoga. Ne sjećam se ovoga
13 dokumenta.

14 P: Ko kažete da je potpisao ovaj dokument?

15 O: Ne...ne...nešto mi potpis nije... nije moj. Mislim, ja jednostavno,
16 ovaj... Da sam ja, ovaj... sam ovo poslô, ja kol'ko se sjećam - nisam. Ja se
17 sjećam da, juče sam, ovaj... Vam rekao da je bilo jedno uputstvo, ovaj... koje
18 je predsjednik Karadžić napravio. To je već bio Savjet za nacionalnu bezbjednost
19 i ja sam na tome bio potpisan. Toga se sjećam. A ovoga da je Vlada i ja sâm -
20 toga se ne sjećam. Dakle, treba vidjeti šta je u pitanju.

21 P: U ovom Vijeću je primljen iskaz, gospodine Đeriću, da je ovaj
22 dokument dobiven i da se po njemu djelovalo u raznim opštinama, na primjer, sad

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ću Vam dati nekoliko primjera: imamo ovdje u tabulatoru 100 "Odluka od 1. maja
2 1992. o organizovanju i radu Kriznog štaba Opštine Prijedor" u kojem se od
3 riječi do riječi gotovo ponavljaju uputstva sadržana u ovom dokumentu. Na sličan
4 način vidimo iz knjige zapisnika, tabulator 79, iz Hansonovih dokumenata, kad se
5 radi o Opštini Ključ da je jedan od članova kriznog štaba upoznao druge članove
6 kriznog štaba sa operativnim instrukcijama za krizne štabove. Neću ići dalje,
7 osim što ću reći da je svjedok Obrane, gospodin Pašić, potvrdio da su u
8 Bosanskom Novom ta uputstva dobivena i da se po njima postupalo. I on je rekao
9 na strani 19.729: "Ja sam već spomenuo u svom iskazu da Krizni štab nije imao
10 izbora i nije mogao da poduzme ništa drugo." Da li Vi osporavate, gospodine
11 Đeriću, da su vlasti bosanskih Srba – za sada, za trenutak ostavimo Vašu
12 uključenost u njih – da su izdavale uputstva kriznim štabovima za njihov rad
13 krajem aprila 1992. godine?

14 O: To ne osporavam. Ako ste me dobro razumjeli, ja govorim o jednom... o
15 jednom uputstvu koje je potpisao predsjednik Karadžić i ja sa njim. Upravo se je
16 željelo, upravo se je željelo da se skrene pažnja kriznih štabova, odnosno tim
17 lokalnim vlastima na zakonito ponašanje. Jer mi nismo imali, ovaj... drugog
18 načina niti, ovaj... drugog rješenja, nego da im skrenemo pažnju na njihovo
19 ponašanje, na njihov rad i tako dalje, pogotovo na, je li, poštovanje zakona,
20 zakona Republike Srpske, međunarodnih pravila i tako dalje. Dakle, ovo je
21 trebalo da služi kao opomena, odnosno kao... kao dokument koji treba da odvrati
22 sve te faktore na nezakonito ponašanje. E sad je li to taj dokument...

23 P: Oprostite, samo sekundu, gospodine Đeriću...

1 To je upravo ono što sam htio da Vas pitam, no mi smo već dosta toga
2 čuli o Vašoj predanosti vladavini prava i pravnoj državi i preventivnim
3 akcijama. No, da li je ovaj dokument koji se pred Vama nalazi, isti dokument za
4 koji kažete da ste Vi i doktor Karadžić izdali vezano za krizne štabove ili je
5 to neki drugi dokument?

6 O: Ne mogu sa tvrdnjom da, ovaj... da kažem. Ne sjećam se. Ne sjećam se.
7 Ja se samo sjećam da je u tom dokumentu o kome ja govorim ukazano na potrebe,
8 ovaj... ovaj... poštovanja zakona, ovaj... pravila, stvaranja uslova za... za...
9 za život i tako dalje. Eto, mislim, u tom smislu. Dakle, na poštovanje prava,
10 na... na... na brigu o ljudima, o stanovništvu, na human odnos prema svakome.
11 Dakle, toga se sjećam. Ali opet ponavljam, to je dokument, dakle pred... ovaj...
12 koji je potpisao predsjednik Karadžić i ja, dakle u tom trenutku, ovaj... kao
13 političko vođstvo.

14 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, ova dva dokumenta bi trebala
15 da dobiju broj.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim sekretara da dodijeli broj.

17 SEKRETAR: [simultani prevod] Prvi dokument koji nosi ERN broj 01246834
18 do 835 će dobiti broj P1286, a drugi dokument čiji je ERN broj 01245649 do 50
19 dobit će broj P1287.

20 G. TIEGER: [simultani prevod]

21 P: Gospodine Đeriću, Sud je također od Vas zatražio da pogledate
22 zapisnik sjednice Vlade održane 24. maja 1992., a to je bilo na strani 61 i 62
23 jučerašnjeg transkripta i ponovo ste rekli, na 62. strani: "I ovo je
24 falsifikat". A dokument se nalazi u razdjelniku 7. Gospodine Đeriću, ovaj je
25 dokument ured Tužilaštva dobio na dva različita načina. Prvo, direktno od

1 vladinih arhiva.

2 Dokument u razdjelniku 7, zapisnik sa sjednice Vlade od 24. maja 1992.

3 O: 24. maja?

4 P: Gospodine Đeriću, počeo sam da Vam govorim o tome kako je taj
5 dokument Tužilaštvo dobilo na dva različita načina. Kao prvo, direktno od
6 vladinih arhiva Republike Srpske, a drugo kao odgovor na zvaničan zahtjev za
7 pomoć koji je upućen Republici Srpskoj, između ostalih stvari, zapisnik sjednica
8 Vlade u maju i ovaj dokument su poslale vlasti Republike Srpske. Da li Vi
9 tvrdite, gospodine, da je arhiv Republike Srpske institucija koja drži
10 falsifikovane zapisnike Vlade i da Vlada Republike Srpske šalje krivotvorene
11 zapisnike određenih sjednica Uredu tužilaštva?

12 O: To ne tvrdim. To ne tvrdim. Nego, ja sam u povodu ovog zapisnika
13 na... na... na ovo pitanje pod A3, da je dogovoreno da je predsjednik Skupštine
14 srpskog na... Momčilo Krajišnik organizuje sastanak sa rukovodstvom Republike
15 Srpske Krajine i SAO Krajine u Banjaluci, rekao da se ja toga ne sjećam jer
16 Vlada nije mogla zadužiti nikako gospodina Krajišnika za ove sastanke. Vlada
17 nije mogla zadužiti i zato sam ja rekao da... da je ovaj zapisnik, na određeni
18 način, ovaj... upitan.

19 P: A što Vam je toliko iznenađujuće u mogućnosti da se diskutuje sa
20 gospodinom Krajišnikom ili nekim iz njegovog ureda, da se poduzme određena
21 akcija koja bi se poduzela i koja bi se nakon toga prenijela Vladi na ovoj
22 sjednici?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Znam, ali mislim, ovdje implicira, je li, da je gospodin Krajišnik
2 prisutan sjednici i da je, ovaj... dogovoreno tako kako stoji.

3 P: Da pođemo dalje, gospodine Đeriću, na još jedan navodno falsifikovani
4 dokument. Na stranicama 41...

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Prije nego što to uradite, htio bih
6 uraditi sljedeće: gospodine Đeriću... Samo jednu sekundu, molim Vas. Vi sada
7 kažete: "Ono što ja kažem jeste da ovaj zapisnik na neki način je upitan."

8 A jučer ste rekli: "Ovaj zapisnik je naprosto falsifikat." I poprilična
9 je razlika između ova dva odgovora. Htio bih da Vam skrenem pažnju na činjenicu
10 da je sve ono što ste jučer rekli, osim ako se ne radi o grešci u prevodu, a i
11 one se jednostavno mogu provjeriti, Vijeće nalazi to vrlo značajnim. Da ako Vi
12 izvučete zaključak da treba da bude jasno da se radi o zaključcima. Vi ste rekli
13 jučer, ne samo da su ovi zapisnici falsifikat, nego nisu autentični. Htio bih
14 Vam skrenuti pažnju, sada po drugi puta, da sada opozivate ono o čemu ste jučer
15 izjavili i na što ste dali svečanu izjavu.

16 Izvolite nastaviti, gospodine Tieger.

17 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

18 P: Sada bih...

19 O: Mislim, ja sam govorio u jednoj slobodnoj interpretaciji, a sada
20 vidim, ovaj... da Vi to pravnički. Ja se zaista, ovaj... izvinjavam jer ako me
21 samo...

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ne. Mi želimo da nam kažete tačno ono
23
24
25
26
27
28
29
30

1 što je istina i da koristite izraze na takav način da u potpunosti možete
2 garantovati da ono što kažete jeste istina. Gospodin Tieger Vam je sada ukazao
3 na dvije prilike gdje ste Vi jučer rekli da se radi o falsifikatu, a u ovom
4 trenutku ste Vi dosta toga opozvali. A želim da Vas podsjetim za preostali dio
5 Vašeg iskaza, govorite slobodno – naravno – ali govorite precizno. Sa Vašim
6 obrazovanjem i karijerom, čak i ako niste pravnik, možete da napravite razliku
7 između sumnje u pogledu nekog dokumenta i onoga kad se kaže da je to falsifikat
8 i da nije autentično.

9 Molim da nastavite, gospodine Tieger.

10 Gospodine Đeriću, molim da saslušate sljedeće pitanje i onda dajte
11 odgovor na njega.

12 G. TIEGER: [simultani prevod]

13 P: Na stranicama 41 otprilike do 44 jučerašnjeg transkripta postavljeno
14 Vam je pitanje i diskutovalo se o jednom dokumentu koji se nalazi u razdjelniku
15 3, a to je zapisnik sjednice Predsjedništva Republike Srpske od 9. oktobra 1992.
16 godine. Još jedan puta, gospodine Đeriću, Vi ste rekli da je to falsifikat. Da
17 li ste samo govorili slobodno i željeli da kažete da postoje određeni aspekti
18 tog dokumenta u pogledu kojih imate neke sumnje il' neka pitanja, ali još uvijek
19 tvrdite da se radi o falsifikatu iz razloga koje ste opisali jučer? Znači, to je
20 u razdjelniku 3, tabulator 3.

21 O: Da, za ovaj dokument sam tvrdio, jer ja se ne sjećam da je ikada
22 gospodin Krajišnik predsjedavao. Dakle, tu sam bio, ovaj... eksplicitan i po...
23 ne samo sa tog stanovišta nego i sa stanovišta materije ovde, određene, znate.
24 Evo, spominje se Slavonski Brod. Ja se toga uopšte ne sjećam, da je uopšte o

1 tome bilo riječi. Dalje, primijetim ovde, Krajišnik, Koljević, Branko Đerić.
2 Koljević je umro, samo smo nas dva o... Dakle, za ovaj dokument jednostavno
3 tvrdim ovo što sam rekao. Dakle...

4 P: Postoje određeni aspekti i na osnovu Vašeg sjećanja Vi ste zaključili
5 da se radi o falsifikatu i želite da se Sud na to osloni. Gospodine Đeriću,
6 jedna od tačaka koje ste najjače naglasili juče Sudu, kada ste došli do
7 zaključka da se radi o falsifikatu, onaj koji ste dva puta spomenuli, prvo na
8 početku, strana 41 i zatim ponovo na strani 44, a to je bilo da je ovo
9 falsifikat zato što je 9. oktobar dan kada ste Vi podnijeli ostavku u Prijedoru
10 na sjednici Skupštine, a u ovom dokumentu se ne navodi da se ova sjednica
11 Predsjedništva održala u Prijedoru. Sjećate se da ste to rekli, zar ne?

12 O: Pa, govorio sam, mislim, jer sjednica je u Prijedoru – kol'ko ja,
13 ovaj... se sjećam – bila kad sam ja podnio, ovaj... ostavku. A... a ovo nosi taj
14 termin, 9. oktobar.

15 P: Gospodine Đeriću, sastanak u Prijedoru se održao 30. i 31. oktobra, a
16 ne 9. Nije li tako? I to je nešto što je zabilježeno.

17 O: U mom... kol'ko... u mom sjećanju je to de...devetog. U mom. Dakle,
18 ja nemam razloga, znate, da se sa datumima.... moguće... mislim, to se može...

19 P: Molim da pogledamo još nekoliko aspekata. I to može da se provjeri i
20 provjerit će se za koji trenutak. Da vidimo još nešto što ste rekli. Vi ste
21 također rekli, na strani 42 čini mi se, gledajući na reference u dokumentu u

1 kojem se spominje sporazum Boban-Izetbegović i rekli ste da se Vi ne sjećate tih
2 pregovora između Bobana i Izetbegovića. Je li tako? To je bila još jedna osnova
3 da tvrdite Sudu da je ovaj dokument lažan.

4 O: Mislim, ja ni...nisam imao veze sa sporazumom nit sam u tome
5 učestvovao niti, ovaj... s tim imam veze.

6 P: Znači, ipak je postojalo nešto kao taj sporazum, ali Vi niste samo
7 bili njegov dio?

8 O: Ja... ja to ne znam.

9 P: U redu. Osim što ste željeli da kažete da nepostojanje ovog sporazuma
10 predstavlja jednu od osnova na kojima ste zaključili da se ovaj dokument u
11 stvari može nazvati falsifikatom.

12 O: Ja za to ne znam. Mislim, ja nisam u tome učestvovao, nit se to
13 razmatralo na Predsjedništvu. Ja se toga ne sjećam.

14 P: Da pogledamo još nekoliko dokumenata. To su oni ekstra dokumenti, 31
15 i 32.

16 G. TIEGER: [simultani prevod] Ti će dokumenti trebati da dobiju broj
17 dokaznog predmeta.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim sekretara da dodijeli broj.

19 SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti dokumenti P1288 i P1289, časni
20 Sude.

21 G. TIEGER: [simultani prevod]

22 P: Prvi dokument mislim da je ovaj koji ima broj P1288, ali ne znam koji
23 je označen na koji način.

24 SEKRETAR: [simultani prevod] Ja sam dodijelio brojeve prije nego što smo
25 dobili dokumente.

26 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Sad se moramo odlučiti koji će biti
27 koji. Mogli bismo reći da je dokument od 6. oktobra, da je on taj koji će nositi

1 broj 1288. Riječ je o pismu gospodina Trbojevića koje je upućeno izvjesnom
2 Radovanu.

3 G. TIEGER: [simultani prevod]

4 P: P1288, gospodine Đeriću, je dokument od 6.10.1992. godine koji je
5 poslao Milan Trbojević, zamjenik predsjednika Vlade, dakle Vaš zamjenik, doktoru
6 Karadžiću Radovanu u kojem mu šalje: "Nacrt sporazuma koji smo predložili...",
7 kao što tu piše. I kao što možemo vidjeti pogledavši taj sporazum na sljedećoj
8 strani, da se radi o sporazumu između Republike Srpske, Hrvatske zajednice
9 Herceg Bosne, konkretno između Radovana Karadžića i gospodina Bobana. Kao što
10 možemo vidjeti, Vaše ime se pojavljuje ispod: "za Republiku Srpsku". Republiku
11 Srpsku je dakle predstavljao doktor Branko Đerić.

12 Kako je moguće, gospodine Đeriću, da jedan sporazum u čijem ste
13 postizanju Vi sudjelovali, što se može vidjeti iz zapisnika sa jedne druge
14 sjednice, otprilike u isto vrijeme, kako se može na bilo koji način ustvrditi da
15 je dokument krivotvorina?

16 O: Pa, molim Vas, ja nisam govorio da je krivotvoren. Ja sam samo rekao
17 da ja za taj sporazum ne znam, sporazum Boban-Izetbegović, ja ne znam. I ovde,
18 vidite, da je riječ o nekom dokumentu gdje nema moga potpisa. Dalje, ovaj...
19 ovdje se govori o prekidu vatre i uspostavi primirja. Tačno je sledeće: da je
20 obavljan razgovor između predstavnika Herceg Bosne i Republike Srpske, dakle to
21 je tačno. Ja sam učestvovao u toj delegaciji, ali ja nisam bio šef te
22 delegacije. Šef delegacije je bio Nikola Koljević koji se ovde uopšte ne
23 spominje.

24 P: A recite kakve to veze ima, gospodine Đeriću. Gospodine Đeriću,
25
26
27
28
29
30

činjenica je da su Vama pokazali jedan dokument. Vi ste rekli da se radi o falsifikatu. Vi ste na to odgovorili: "Zbog toga što se poziva na ovaj sporazum." Drugim riječima, tvrdili ste da spominjanje toga je takva neistina da samo to pokazuje da je dokument krivotvorina. A sada utvrđujemo da ste Vi bili sudionik u sklapanju ovog sporazuma.

O: Molim Vas, mislim da se mi ne razumijemo. Ja sam rekao, vezano za sporazum Boban-Izetbegović, Boban-Izetbegović. Ovo je hrvatska i muslimanska strana. Boban i Izetbegović. A ovdje je riječ o sporazumu između Republike Srpske i ovaj... HDZ.

P: Pogledajmo sljedeći dokument, gospodine Đeriću. Sljedeći dokument.

O: Ne, ne, ne. Ja nisam tu ni... evo, ovaj... ni bio šef delegacije. Dakle, Vi da ste mene pitali, ja se izvinjavam, da li ja znam nešto o sporazumu između Republike Srpske i Herceg Bosne - ja bih Vam rekao: "Da." Ali između Izetbegovića i Bobana, ja o tome ništa ne znam.

P: To je i bila velika tajna, taj sporazum ili prijedlog sporazuma između Izetbegovića i Bobana, zar ne?

O: /nečujno/

P: Vi ste sudjelovali u razgovorima između Republike Srpske i Herceg Bosne. Pogledajmo sada sljedeći dokument, 1289. To je dokument od 10. oktobra 1992. godine, člana koji nosi naslov: "Muslimansko-hrvatska suradnja ukratko",

1 koji počinje riječima: "Zagreb, 8. oktobar, predsjednik Predsjedništva Bosne i
2 Hercegovine, Alija Izetbegović, i predsjednik hrvatske zajednice Herceg Bosne,
3 Mate Boban, suglasili su se da formiraju zajedničku komandu hrvatskih i
4 muslimanskih jedinica u Bosni i Hercegovini i to u Splitu, u utorak, 6. oktobra."
5 To je nešto što je u to vrijeme zavrijedilo i da dođe u vijesti, gospodine
6 Đeriću. Mnogima je to bilo važno, a posebno rukovodstvu Republike Srpske. Da li
7 se slažete?

8 O: Ja o tome ništa ne znam. Ja o tome ništa ne znam jer ja sam bio na
9 periferiji od ovih zbivanja.

10 P: Ja Vas ne pitam za pojedinosti tog sporazuma. Ja samo ispitujem Vaše
11 tvrdnje koje ste izrekli pred Vijećem u nekoliko navrata da su ovi dokumenti
12 krivotvorine. Ono na što ste ukazivali i oslanjali se kada ste govorili o
13 zapisniku Predsjedništva od 9. oktobra tvrdeći da se radi o krivotvorini, Vi za
14 to niste imali nikakve osnove. Jesam li u pravu?

15 O: /nerazgovetno/ mislim, ja sam imao osnove u smislu što se ja ne
16 sjećam da je i o kakvom sporazumu Izetbegović-Boban diskutovano.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Đeriću, ono što Vam gospodin
18 Tieger iznosi je sljedeće: ako se Vi ne sjećate nečega, nekog događaja, a taj
19 isti događaj možemo pronaći u nekom dokumentu, to ne znači da biste Vi smjeli
20 zaključivati da je neki dokument krivotvorina samo na temelju toga što se ne
21 sjećate njegovog sadržaja. To je ono što Vam gospodin Tieger iznosi kao svoju
22 tvrdnju.

23 Ja mislim da on ne pokušava od Vas saznati šta se detaljnije nalazilo u
24 samom sporazumu. Izvolite nastaviti, gospodine Tieger.

1 G. TIEGER: [simultani prevod] Da pogledamo sada nekoliko aspekata...

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim, gospodine Đerić, da poslušate
3 sljedeće pitanje gospodina Tiegera i da odgovorite na njega.

4 G. TIEGER: [simultani prevod]

5 P: Gospodine Đeriću, pred Vama je zapisnik Predsjedništva od 09.10. gdje
6 se govori, s obzirom da se radi o dokumentu od dvije stranice, u verziji na
7 engleskom, to je na 2. stranici, drugi zaključak gdje stoji... to je drugi
8 paragraf: "Što se tiče vojnih operacija u Sarajevu, zaključeno je sljedeće: da
9 se zaustavi artiljerijsko granatiranje i da se to ostvari preko Glavne komande
10 srpske vojske jer UNPROFOR provodi kontrolu. Dva: treba da se pronađe način da
11 se ovaj zaključak provede uz mogućnost demilitarizacije grada Sarajeva sa vojnog
12 i svakog drugog aspekta. Dobre i loše strane ovog pokušati, zato ovo ne
13 proširiti na cijelu bivšu Bosnu i Hercegovinu." I onda se spominje dalje
14 zaključak, a u vezi s time htio bih Vas zamoliti da pogledate zapisnik Vlade od
15 12. oktobra, od dakle, nekoliko dana kasnije, a to je dokument koji nosi dodatni
16 broj 23. Mislim da nije potrebno dodijeliti broj dokaznog predmeta pošto ga već
17 imamo.

18 Istovremeno, mislim da bi bilo dobro da se podijeli broj 24, zapisnik sa

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 sjednice Vlade koji imamo na raspolaganju.

2 SEKRETAR: [simultani prevod] Zapisnik sa 55. sjednice Vlade dobit će
3 broj P1290.

4 G. TIEGER: [simultani prevod] Trebat će nam i za 56.

5 SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti dokument P1291, časni Sude.

6 SVEDOK: Oprostite...

7 G. TIEGER: [simultani prevod] Zapisnik sa 55. sjednice Vlade je već u
8 spisu.

9 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, malo nas zbunjuju ovi silni
10 brojevi. Imamo ekstra brojeve, brojeve dokaznih predmeta.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Najvažnije je da sve dokumente imamo
12 pred sobom i gospodin Tieger će nam reći koji broj dokaznog predmeta ovaj
13 dokument već nosi.

14 G. TIEGER: [simultani prevod] 55. sjednica je P64A, P65 razdjelnik 70,
15 ili P583 razdjelnik 45.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, ja ne mogu naći razdjelnik... nisam
17 vidio razdjelnik koji ste naveli iza P64A.

18 G. TIEGER: [simultani prevod] To je razdjelnik 670.

19 G. STEWART: [simultani prevod] Ono što mene zbunjuje je što ste rekli
20 ekstra 23.

21 G. TIEGER: [simultani prevod] To je nešto što se tiče našeg referenta za
22 predmet. Ja se izvinjavam. Jasno mi je da to niste mogli shvatiti.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. STEWART: [simultani prevod] Onda, sad mi je jasno. Hvala.

2 G. TIEGER: [simultani prevod]

3 P: Dakle, gospodine Đeriću, kada gledamo zapisnik sa 55. sjednice Vlade,
4 a prije toga smo pogledali onaj dio sjednice Predsjedništva od 9. oktobra gdje
5 se govorilo o mogućnosti demilitarizacije Sarajeva, dakle sada u zapisniku sa
6 55. sjednice Vlade vidimo da je Vlada bila informirana o zatraženim uvjetima
7 koji se tiču mogućnosti demilitarizacije Sarajeva.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim Vas, recite na kojoj je to
9 stranici. Mislim da smo nešto pronašli na trećoj stranici pod Ad 1. Ne, ne, ne.
10 Ne, ja se izvinjavam. Morat ću pričekati Vas, gospodine Tieger.

11 G. TIEGER: [simultani prevod] Ja se izvinjavam, časni Sude. Dajte mi još
12 samo trenutak.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, strana 7, druga stavka
14 od vrha? Na to ste htjeli skrenuti pažnju svjedoka?

15 G. TIEGER: [simultani prevod] Da, to je ono.

16 P: Gospodine Đeriću, negdje pri kraju dokumenta vidjet ćete da se govori
17 o Biljani Plavšić i razgovorima sa UNPROFOR-om i PTT-u.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Đeriću, to je na stranici koja
19 gore u desnom uglu ima zadnje tri brojke koje su 567. Na vrhu stranice piše Ad
20 40. Nekoliko redaka niže, prva riječ je "Vlada" i na kraju te rečenice piše

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 "demilitarizacijom Sarajeva". Da li ste to pronašli? To je pretposljednja
2 stranica. Pretposljednja stranica na B/H/S-u. Dakle, Ad40, pitanja i prijedlozi
3 i onda ću Vas zamoliti da pogledate drugu stavku ispod tog naslova. Jeste li to
4 pronašli? Molim da se stranica stavi na grafoskop, ako niste pronašli.

5 G. TIEGER: [simultani prevod]

6 P: "Vlada je informisana o uslovima koji se traže u vezi sa
7 demilitarizacijom Sarajeva."

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim Vas da se to stavi na grafoskop
9 onda, pa ćemo Vam pomoći.

10 Da li pred sobom imate pravi dokument? Zamolit ću poslužitelja da to
11 stavi na grafoskop da provjerite. Možete pogledati na ekranu, gospodine Đeriću.
12 Moramo ići dalje. To je pretposljednja stranica, ali meni se čini... ne. Molim
13 Vas da mi donesete taj dokument.

14 G. TIEGER: [simultani prevod] Meni se čini, to je druga s...

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, ovo što imate to je 56. sjednica. Mi
16 sad gledamo 55. sjednicu. Molim poslužitelja da pred svjedoka stavi 55.
17 sjednicu. Pretposljednja stranica na vrhu stranice. Da.

18 Dakle, to je druga stavka, Ad40, pa onda druga stavka nakon uvoda. Jeste
19 li našli? Molim da se samo malo zumira kako bi gospodin Đerić to jasno mogao

1 vidjeti na ekranu. To je to.

2 G. TIEGER: [simultani prevod]

3 P: Gospodine Đeriću, radi se o zapisniku sa sjednice Vlade. Riječ je o
4 određenoj točki dnevnog reda gdje se vidi da se razgovaralo o istom pitanju, o
5 mogućnosti demilitarizacije Sarajeva, dakle temi o kojoj se raspravljalo i na
6 sjednici Predsjedništva 9. oktobra 1992., je li tako?

7 O: Ja se ne sjećam.

8 P: Zamolit ću da sada pogledamo stavku 12 sa 56. sjednice.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim poslužitelja da sada to da
10 gospodinu Đeriću. To je onaj dokument koji sada ja vraćam.

11 G. TIEGER: [simultani prevod] A riječ je o dokumentu koji već nosi broj
12 P64A, razdjelnik 661.

13 P: Gospodine Đeriću, to ćete pronaći na 7 stranici. ERN broj u vrhu
14 stranice je 01245575. Ispod toga odmah vidite Ad12. Ako još uvijek imate onaj
15 zapisnik sa sjednice Predsjedništva od 9. oktobra, ono što smo gledali ranije,
16 vidjet ćete da je tu odraz iste stvari. Razmatralo se pitanje Srpskog
17 univerziteta i potreba da se imenuje rektor. Zatim se spominje financijska pomoć
18 i tako dalje. Dakle, u vezi s time sada bih htio da to usporedite sa točkom Ad12
19 sa sjednice Vlade od 21. oktobra, dakle 56. sjednica na kojoj stoji da je
20 doneseno rješenje o imenovanju Vojislava Maksimovića za rektora univerziteta u
21 Sarajevu.

22 Dakle, gospodine Đeriću, da li je točno da zapisnik sa sjednice Vlade od
23 21. oktobra odražava da se vodila diskusija i donijela odluka o jednom pitanju o
24 kojem se već Predsjedništvo bavilo na svojoj sjednici 9. oktobra, naime potrebi

25

26

27

28

29

30

1 da se imenuje rektor? Da li sam u pravu?

2 O: U pravu ste. Toga se sjećam. Dakle, raspravljano je i imenovan je
3 rektor.

4 P: To bi, pretpostavljam, s obzirom da ste se Vi oslanjali na Vaše
5 sjećanje u vezi sa tvrdnjama o krivotvorini, dakle, to bi pomoglo da se podrži
6 zaključak da su oni zapisnici od ranije zapravo bili autentični, da oni
7 održavaju neke razgovore koji su se otprilike u isto vrijeme događali u jednom
8 drugom vladinom tijelu, zar ne?

9 O: Molim Vas, ja o ovome govorim, dakle o imenovanju rektora, toga se
10 sjećam. A za ona druga pitanja se ne sjećam. Čak ni ovde nisam siguran da li je
11 u pitanju predlog... prijedlog za rektora. Ne sjećam se koji je organ, ovaj...
12 donosio odluku - da li Skupština ili Vlada, ali se sjećam da je o tome govoreno.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Đeriću, ono o čemu sada
14 razgovaramo je sljedeće: gospodin Tieger Vama iznosi tvrdnju da su neke od tema
15 o kojima se razgovaralo, barem kao što možemo vidjeti iz ovog zapisnika za koji
16 ste Vi tvrdili da su krivotvorine, dakle da su neke od tema razgovora koje su
17 navedene u tim zapisnicima, da se to nedugo nakon toga pojavljuje na sjednicama
18 Vlade i to na sličan način na koji smo to vidjeli da se o njima raspravljalo u
19 onom ranijem zapisniku od 9. oktobra. Ono što gospodin Tieger Vama iznosi kao
20 tvrdnju je: da li se Vi slažete da bi to onda bilo suprotno Vašem ranijem
21 zaključku da je zapisnik od 9. oktobra krivotvorina?

22 SVEDOK: Ja sam za onaj zapisnik od 9. oktobra rekao, dakle, ono što sam
23 rekao, da Krajišnik - kol'ko se ja sjećam - nikada nije predsjedavao

24

25

26

27

28

29

30

1 Predsjedništvom. To je jedno. I naveo sam i one sve druge momente. Dakle,
2 ovaj... za mene je taj zapisnik nestvaran.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite nastavite, gospodine Tieger.

4 G. TIEGER: [simultani prevod]

5 P: Ranije sam napomenuo da bi trebalo pogledati jedan dokument u vezi sa
6 Vašom tvrdnjom da je ovaj dokument krivotvorina jer ste Vi u Prijedoru na taj
7 dan podnijeli ostavku, a mi – kao što zna i Vijeće i strane – nemamo transkript
8 cijele sjednice, ali smo imali priliku da pogledamo zapisnik sa te 21. sjednice
9 Skupštine Republike Srpske i zato ću zamoliti da Vam se taj dokument predoči.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, utvrdili smo da su i
11 55. i 56. sjednica dokumenti koji su već ušli u spis, dakle ovi brojevi 1290 i
12 1291 su ponovo slobodni.

13 G. TIEGER: [simultani prevod] Ja ću dostaviti Vijeću...

14 G. STEWART: [simultani prevod] Mogu li samo napomenuti da kada se neki
15 broj koristi, a zatim ga se opet oslobodi, mislim da to ne olakšava kasnije
16 čitanje transkripta. Imali smo već situacije u milion puta sa dokumentima.
17 Mislim da bi bilo bolje da se jednostavno ostave brojevi.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, osim ako se to odmah u istom
19 trenutku ne utvrdi, ali to ćemo razmotriti.

1 G. STEWART: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. Ja sam samo jedno
2 praktično pitanje htio napomenuti.

3 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, riječ je o dokumentu P583,
4 razdjelnik 102.

5 P: Kao što možete vidjeti, gospodine Đeriću, ovo je zapisnik 21.
6 sjednice Skupštine Republike Srpske od 30., 31. oktobra i 1. novembra i u tom
7 zapisniku na 9. stranici u verziji na engleskom, a to je na 7. stranici u
8 verziji koju Vi imate, gospodine Đeriću, da je predsjednik Vlade usmeno podnio
9 ostavku na svoju funkciju, ali da Skupština nije donijela odluku o prijedlogu da
10 se glasa u vezi sa ostavkom predsjednika Vlade. I kao što smo vidjeli iz drugog
11 dokaznog materijala, to pitanje je ponovo pokrenuto na 22. sjednici Skupštine u
12 Zvorniku krajem novembra 1992.

13 Gospodine Đeriću, ovo jasno ukazuje da Vaše podnošenje ostavke u
14 Prijedoru, da se to nije dogodilo 9. oktobra, zar ne, nego da se to dogodilo
15 krajem tog mjeseca ili početkom sljedećeg?

16 O: Vidite, ti datumi možda meni nisu u najboljem sjećanju. Ja sam sve
17 bio u uvjerenju da je to 9. oktobra. Ja... ja ne sporim kad je, mislim, to su
18 stvari koje su... koje se lako mogu provjeriti, ali sam ja tada, na toj sjednici
19 u Prijedoru podnio ne samo usmenu, nego i pismenu ostavku. Jer je tražena i
20 pismena ostavka i ja sam i, ovaj... podnio i pismenu ostavku, potpisao se i to je
21 završeno. Skupština nije razmatrala... Dakle, što se mene tiče, ja sam podnio
22 ostavku, a Skupština je na narednoj sjednici u Zvorniku usvojila tu ostavku.
23 Mogla je da je usvoji i dvaj... na 21. sjednici u Prijedoru. I tada je ona mogla
24 biti usvojena. Zašto nije usvojena, to je drugo, i zašto je čitav taj, je li,

1 proces razvlačen dva mjeseca. To je... to su neke vjerovatno političke potrebe
2 nalagale. Ja u to ne ulazim. Ali ja sam podnio i usmenu i pismenu ostavku.
3 Dakle, to je potpisano na ovoj sjednici u Prijedoru.

4 P: Mi smo razgovarali na početku o uputstvima od 26. aprila. Kad Vam je
5 o tome jučer postavljeno pitanje, Vijeće Vas je pitalo neposredno prije nego što
6 se govorilo o tim uputstvima od 26. aprila, o izvatku iz sjednice Skupštine od
7 24. marta 1992. To je 12. sjednica, a to je bila strana 54 jučerašnjeg
8 transkripta. Vijeće Vam je postavilo pitanje citirajući iz zapisnika nešto u
9 vezi sa davanjem zadatka Vladi u pogledu operativnog plana za preuzimanje
10 vlasti. I Vi ste izjavili da se ne sjećate te sjednice. Rekli ste konkretno:
11 "Kakva sjednica, gdje je održana? Kol'ko se sjećam, nije bilo nikakve
12 Skupštine." Onda se prešlo na ispitivanje o uputstvima od 26. aprila.

13 Gospodine Đeriću, ova konkretna sjednica iz koje je Vijeće citiralo ove
14 dijelove koji se odnose na zadatak Vlade da pripremi operativni plan za
15 preuzimanje vlasti je u stvari održana onog dana kada ste Vi bili nominirani i
16 prihvatili položaj predsjednika Vlade. U vezi s tim želio bih da Vam sada
17 pokažem transkript 12. sjednice pa da Vi pogledate na stranu 43 na B/H/S-u. To
18 se inače nalazi na stranicama od 24 do 26 na engleskom.

19 Da li to vidite, gospodine Đeriću?

20 O: Pa mislim...

21 P: Molim Vas da pogledate stranu 43, gospodine Đerić.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Zamolio bih da to pročitate doslovno
23 svjedoku.

1 G. TIEGER: [simultani prevod]

2 P: Predsjedavajući kaže: "Otvaram diskusiju i predlažem mandataru Vlade
3 koji će predložiti članove naše Vlade sljedeće sjednice u petak, a na sljedećoj
4 13. sjednici koja će uslijediti današnju 12. sjednicu, će biti predloženi
5 ministri za određena područja." I onda sad ide dalje: "Vijeće je jednoglasno
6 usvojilo prijedlog da se doktor Branko Đerić izabere za mandataru buduće Vlade
7 srpskog naroda Bosne i Hercegovine." I predsjedavajući tu pominje da gospodin
8 Đerić želi da nešto da kaže. Gospodin Đerić kaže: "Dame i gospodo delegati,
9 čovjek bi trebao da kaže nešto u trenutku poput ovoga."

10 GĐA PREVODILAC: Prevodilac napominje da nema original.

11 G. TIEGER: [simultani prevod]

12 P: Da li se sada sjećate te sjednice, gospodine Đeriću?

13 O: Da.

14 P: Kao što je gospodin Krajišnik naveo u svojim napomenama pred Vašu,
15 rekao je da će biti iza ove 12. sjednice 13. sjednica. I ona je održana
16 otprilike 25 minuta nakon što je završena 12. sjednica. Dakle, Vi ste bili
17 zadnji govornik kojeg je gospodin Krajišnik najavio i time je završena 12.
18 sjednica. A onda je bila kratka pauza. To je završilo u 15.55h, a onda je 13.
19 sjednica započela u 16.20h istog datuma. Ako pogledamo, gospodine Đeriću, sada
20 stranu 13 na engleskom, a Vama ću, gospodine Đeriću, dati tekst na B/H/S-u...

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li ste to našli? To je na strani 10 u
2 dokumentu. Ne, još niste ni dobili dokument. Oprostite.

3 Molim poslužitelja da nađe stranu 10 u dokumentu za svjedoka.

4 G. STEWART: [simultani prevod] Oprostite, gdje možemo naći verziju na
5 engleskom?

6 G. TIEGER: [simultani prevod] Strana 13.

7 G. STEWART: [simultani prevod] Ne strana, nego dokument.

8 G. TIEGER: [simultani prevod] Ja sam shvatio da strane i Vijeće, da će
9 donijeti određene dokumente.

10 G. STEWART: [simultani prevod] Nama je rečeno da je to 17. sjednica i to
11 je dokument koji smo sa sobom donijeli.

12 G. TIEGER: [simultani prevod] Oprostite, izgleda da je to bio previd s
13 moje strane pa se ispričavam.

14 G. STEWART: [simultani prevod] U redu. Bio sam samo zbunjen. Prihvaćamo
15 izvinjenje.

16 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala Vam na tome.

17 P: Na strani 13 engleskog i strani 10 na B/H/S-u, gospodine Đerić, prvo
18 vidimo kako govori gospodin Krajišnik. Znači, zaključak jeste: "... prema čemu
19 će Vlada Srpske Republike Bosne i Hercegovine dobiti zadatak da napravi plan
20 preuzimanja vlasti i stavljanja u funkciju vlasti na teritoriji Srpske Republike
21 Bosne i Hercegovine, a Vlada će pripremiti plan što će predložiti ovoj Skupštini

1 u petak, ako se dogovorimo da sjednica Skupštine bude u petak." A Vi govorite
2 ovo: "Vlada je obavezna da sačini operativni plan i da Vam ga ponudi na
3 usvajanje. Mi ćemo se truditi da mnoge stvari idu brže, da se dobije na vremenu
4 koliko se može. Uostalom, mi i ne kasnimo na preuzimanju vlasti jer smo puno
5 toga i uradili. Ali molim Vas nemojte ništa činiti na svoju ruku. Dobit ćete
6 instrukcije i raditi onako kako tamo stoji."

7 Tačno je, gospodine Đeriću, da je Vlada u stvari dobila zadatak da
8 napravi operativni plan za preuzimanje vlasti kao što je i potvrđeno od Vas,
9 eksplicitno i direktno, na toj sjednici. Je li to tačno?

10 O: Mislim da u ovom smislu zaključak nije donijet, da je moglo biti
11 govora o operativnom planu, realizaciji odluka Skupštine – u redu. Jer vidite,
12 ovdje se kaže: "Dobit ćete instrukcije i radićete...", mislim, kome... kome se
13 ja to obraćam?

14 P: Gospodine Đeriću, ja imam popriličan broj ideja o tome, ali Vi ste
15 svjedok. Molim Vas da kažete Sudu kome ste se Vi obraćali, i kakav je bio taj
16 operativni plan, umjesto da kažete da čak ni ne znate da se ta sjednica održala?

17 O: Ja nisam rekao da... da... da ovaj... da ne znam. Ja sam govorio
18 jučer, ovaj... da je to bilo na Palama. Dakle, ja ni...nisam dovodio u pitanje
19 tu sjednicu, molim Vas. Nego, ovde se govori o preuzimanju vlasti i obraćanje,
20 znate, kome? Kao da je to neko kome se... kome se ja obraćam? Pa to su mogli
21 biti samo poslanici, dakle, srpskog naroda u njegovoj Skupštini. Ali nisu oni ti
22 koji...kojima se, ovaj... dodjeljuju bilo kakve uloge. Dakle, moglo je biti

1 riječi o operativnom programu Vlade u skladu sa, je li, zaključcima Skupštine.
2 Dakle, u tom smislu se moglo govoriti. Ali da se nekome daje na instrukcije ili
3 da će se dati instrukcije i tako dalje, mislim da mi je ovo jednostavno... Nešto
4 ovde mi nije baš, ovaj... jasno. Dakle, Vlada je sve radila u okviru Skupštine i
5 njenih odluka.

6 P: Ako sam Vas tačno shvatio, Vi ste rekli da Vam nije sasvim jasno i ne
7 sjećate se šta je bio taj operativni plan?

8 O: Ne sjećam se. Mislim da je... šta je bio operativni plan ni...niti da
9 se tu, ovaj... je li, govorilo o preuzimanju vlasti.

10 P: Mislite, ako se znači uopšte govorilo o preuzimanju vlasti? Vi ste
11 tamo rekli da mislite da se neće kasniti u preuzimanju vlasti, a gospodin
12 Krajišnik je rekao da će Vlada dobiti zadatak da napravi plan za preuzimanje
13 vlasti. I naravno da se govorilo o preuzimanju vlasti, to je tu tačno ispred
14 Vas. Dakle, da li se sjećate operativnog plana u tu svrhu ili ne?

15 O: Ne, ja se ne sjećam. Dakle, ovdje se govori o...o sačinjavanju nekog
16 operativnog plana i tako dalje.

17 G. TIEGER: [simultani prevod] Molim da pogledamo na vrijeme, časni Sude.

18 SVEDOK: Koja vlada kad vlade tad uopšte nije bilo?

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Đeriću, ako nije bilo vlade,
20 šta je onda bilo u to vrijeme?

21 SVEDOK: Mandatar, mandatar određen. Na toj sjednici je određen mandatar
22 samo.

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li je postojao nekakav *interregnum*, u
2 smislu da je još uvijek djelovao ministarski savjet?

3 SVEDOK: Pravo da Vam kažem ja se, ovaj... ne sjećam. On je
4 prethodio...prethodio Vladi, ali mislim da... kakve on, da li je on imao
5 faktičku ulogu, faktičku snagu, je li on radio, nije li radio - ja to ne znam.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Zar nije tačno da se o imenovanju
7 ministara u novoj Vladi diskutovalo na sjednici nakon što je donijeta odluka da
8 se razriješe dužnosti članovi ministarskog savjeta Skupštine srpskog naroda
9 Bosne i Hercegovine?

10 SVEDOK: Da, ja se sjećam na... na ovoj sjednici da je posle... je li,
11 ovaj... da su predloženi dva ministra i to ministar unutrašnjih poslova i
12 ministar vanjskih poslova i to je bilo sve na toj... na... na ovim sjednicama.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li su bili predloženi ili su bili
14 izabrani?

15 SVEDOK: Pa sad, oni su predloženi, Skupština ih je prihvatila.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Zar nije tačno da je prijedlog stavljen
17 pred Skupštinu, i zatim je, kada se na primjer govori o gospodinu Buhi, rečeno
18 da je Skupština jednoglasno usvojila prijedlog da se profesor Aleksandar Buha
19 izabere. Zar nije tako bilo navedeno?

20 SVEDOK: Mislim... to sam rekao. Tačno.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Znači on je prihvaćen?

22 SVEDOK: /nečujno/ ... predložen Buha i predložen Mićo Stanišić za
23 unutrašnje poslove.

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Oprostite. Kada sam Vas pitao da li su
2 bili izabrani ili predloženi, onda je Vaš odgovor znači bio "da" za jedno i
3 drugo, jer Vaš je prvi odgovor bio da su bili predloženi, i onda ste dodali da
4 su bili predloženi i spomenuli ste ta dva ministra i to je sve što je bilo na
5 tim sjednicama. A iz ovih zapisnika ispada da su ovi ministri bili ne samo
6 predloženi nego i izabrani, odnosno usvojeni od strane Skupštine. Znači, nije to
7 bilo sve na tim sjednicama, da su samo oni bili predloženi.

8 SVEDOK: Oni su dakle predloženi, Skupština ih je potvrdila.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gledam na sat ali slušam i sudiju
10 Hanoteaua koji želi da postavi jedno pitanje. Izvolite.

11 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Gospodine Đeriću, u zapisniku sa ove
12 sjednice Skupštine, na strani 5 u verziji na engleskom jeziku, ja čitam
13 sljedeće...

14 GDA PREVODILAC: Prevodilac napominje da nema original.

15 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] "Profesor Branko Đerić govori: 'Ja
16 sam u međuvremenu završio konsultacije. U međuvremenu mogu da predložim dva
17 kandidata za dva resora: za ministra vanjskih poslova, profesora Aleksandra
18 Buhu, za ministra unutrašnjih poslova, Miću Stanišića. Vjerujem da dobro
19 poznajete buduće ministre pa nema potrebe za dužim objašnjenjima. Ova dva
20 dužnosnika su dali veliki doprinos afirmaciji srpskog nacionalnog interesa u
21 ovim teškim vremenima.'" Da li to znači da ste Vi već bili radili sa gospodinom
22 Stanišićem?

SVEDOK: Ja njega nisam poznavao uopšte. Dakle, ovaj... ja sam to rekao imajući, ovaj... u vidu mišljenje koje je postojalo kod, ovaj... ljudi iz stranke koji su ga predlagali. Dakle, ja njega lično nisam poznavao. Buhu sam poznavao, njega nisam. Dakle, ja sam jednostavno pošao od toga, je li, da je to interes stranke, da ga stranka stavlja, je li, u tu funkciju i ja predlažem. Dakle, ja nisam mogao birati. Stranka je imala tog kandidata. Takav je mehanizam bio. I sjećam se da sam na... na toj sjednici funkciju ministra odbrane rekao da ću ja vršiti do, ovaj... do daljnjeg. Dakle, raditi na pripremi zakona i tako.

SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Imat ćemo pauzu do 18.15h.

SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.

... Početak pauze u 17.55h

... Sjednica nastavljena u 18.20h

SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.

Izvolite sjesti.

SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Tieger, imate riječ.

G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

P: Gospodine Đeriću, prije nego što smo pošli na pauzu Vas je sudija Hanoteau ispitivao nešto o Vašim komentarima koje ste iznijeli na 13. sjednici, a u vezi sa ministrom unutrašnjih poslova Mićom Stanišićem. Prije toga smo razgovarali o planovima za postupke koji su trebali biti poduzeti uskoro nakon tog vremena. Vijeće je čulo već dosta toga o ulozi MUP-a u periodu koji je uslijedio odmah nakon 12., 13. i 14. sjednice, tako da se ja neću fokusirati na gospodina Stanišića i razdvajanje MUP-a, već bi se htio na trenutak fokusirati, to jest preći na Vašu struku. Rekli ste da ste Vi ekonomista i u vezi s time htio bih da pređemo na 14. sjednicu Skupštine. To je na 17. strani na engleskom, a na 19. na B/H/S-u. 14. sjednica Skupštine bosanskih Srba održana je 27. marta.

1 Na stranici 16. i 17. u verziji na engleskom, gospodine Đeriću, a na stranicama
2 18 i 19 na B/H/S-u govorite Vi. Želio bih skrenuti Vašu pažnju na 19. stranicu
3 verzije koju Vi imate, četvrti paragraf od vrha, koji počinje otprilike
4 riječima: "U skladu s time moramo podijeliti...", ili tako nekako. I tu Vi
5 kažete, gospodine Đeriću, da: "U skladu s time moramo podijeliti prihode i
6 raščistiti račune. Što prije to napravimo, to bolje. U skladu sa našim
7 sporazumom sa prethodne sjednice, ja sam preuzeo na sebe dužnost da napravimo
8 određene pripreme i moram reći da je to napravljeno uz najveću pažnju. Javnost
9 je obaviještena da je danas usvojena odluka o uspostavljanju službe za platni
10 promet i tako dalje. Želim Vam reći da od 1. aprila će prestati isplaćivanje
11 sredstava u Centralnu banku."

12 Gospodine Đeriću, to je odraz Vaših nastojanja i nastojanja organa
13 vlasti bosanskih Srba da se ekonomski oduzme mogućnost i bosanskoj Vladi, je li
14 tako?

15 O: Vidite, ovaj... u okviru te bosanske Vlade odavno su vođeni razgovori
16 oko regionalizacije i decentralizacije vlasti. U skladu s tim nisu se mogli
17 postići odgovarajući dogovori zato što je centralna vlast stajala na poziciji
18 centralizma, dakle unitarne države, centralističke države, a...

19 P: Gospodine Đeriću, ja se izvinjavam što Vas prekidam, ali Vas nisam
20 pitao zbog čega ste to napravili, samo sam htio od Vas da mi kažete da li je to
21 nešto što pokazuje da se radilo na ekonomskom oduzimanju vlasti bosanskim
22 vlastima? Jasno pitanje, zar ne?

23 O: Vidite, mislim, neuplaćivanje prihoda je postala praksa. To su radile
24
25
26
27
28
29
30

1 lokalne jedinice, dakle opštine davno. One su davno prestale da, ovaj... da
2 uplaćuju. Znate? A na nama je bilo samo da se, ovaj... uvede red.

3 P: Gospodine Đeriću, ja moram reći da to u najmanju ruku nije iskrena
4 izjava. Možemo pogledati šta ste rekli. Vi kažete da je od 1. aprila
5 isplaćivanje prihoda trebalo prestati, a sad nam kažete da je to prestalo
6 ranije. Da, to je tu unutra, crno na bijelo.

7 O: Pa ja Vam govorim i moj odgovor je iskren. Ja sam se obavezao na to.
8 Dakle, opštine su davno pojedine iz Krajine prestale uplaćivati u kasu. Ovde je
9 samo riječ o tome da od 1. aprila krene organizovanje Službe za platni promet u
10 okvirima Srpske Republike Bosne i Hercegovine, a u centralnu kasu je davno...
11 neke opštine su prestale da uplaćuju.

12 P: Što je sve bilo dio podijele Bosne i Hercegovine u zasebne nacionalne
13 jedinice i preuzimanje kontrole i vlasti od strane bosanskih Srba u onim
14 područjima koja su bosanski Srbi za sebe svojatali, zar ne?

15 O: Ja se ne bih s Vama složio jer tu nije bilo riječ o podijeli Bosne i
16 Hercegovine, nego je riječ o prestrukturiranju, restrukturiranju, odnosno
17 reorganizaciji Bosne i Hercegovine. Dakle, nitko se nije zalagao za podjelu
18 Bosne i Hercegovine, a jeste da se nađe kompromis, da se nađe rješenje između
19 centralizacije i decentralizacije i to u skladu sa najboljim evropskim
20 iskustvima.

21 P: Trebala je postojati zasebna policija, posebne bankovne strukture, a
22 da to ne znači podjelu. To mi kažete?

23 O: To ne mora da znači. Zašto, znači podjelu, ovaj... ako se organizuju

1 određeni regionu. Zar je podjela za Vas recimo organizovanje nekog evropskog
2 regiona. Evo, evrops... u evropskom smislu, koji možda ima ustav, možda ima
3 mnogo štošta od toga, ali nije podjela. Dakle, jednostavno, težilo se... težilo
4 se reorganizaciji države. Tražio se kompromis. Mi smo išli sa nekim
5 maksimalističkim, to je više bio politički neki maksimum, a to je konfederacija
6 Bosne i Hercegovine. Konfederacija, dakle kao maksimum, a vjerovatno i sa nekim
7 minimumom koji se dogovorimo. Dakle, nije riječ o podijeli. I nikada srpska
8 strana nije se zalagala za podjelu Bosne i Hercegovine. Na kraju krajeva postoje
9 i moje izjave. Vi nećete nigdje naći moju izjavu koja dovodi u pitanje Bosnu i
10 Hercegovinu. Naprotiv, Bosna i Hercegovina, možda sam govorio o konfederaciji i
11 poštovanje ravnopravnosti naroda. Dakle, njihova jednaka... jednakopravnost. A
12 tvrditi da je riječ o podijeli, to jednostavno, ovaj... ne stoji.

13 P: Pogledajmo onda još nekoliko Vaših komentara. Jučer na strani 75
14 transkripta, postavljeno Vam je pitanje o jednom pismu od 7. augusta 1992.
15 godine. Mislim da se radilo o dokumentu P1248.1. Ja bih Vam sada želio pokazati
16 dokument koji nosi broj P583, razdjelnik 119. Gospodine Đerić, ponovo Vam želim
17 reći da je riječ o dokumentu koji smo dobili iz arhiva Vlade Republike Srpske.
18 Kao što se može vidjeti iz oznaka, riječ je o jednoj drugoj verziji tog pisma od
19 7-og. Da li prepoznajete potpis i pečat koji se nalazi na ovome pismu?

20 O: Ovo je polovično. Mislim, ne mogu... Ovo je polovično i ne mogu na
21 bazi ovoga, ovaj... ništa da kažem. Ovdje se tek polovina vidi, ovaj...

22 P: Ja vidim da na početku pisma stoji broj 06-25/92 i vidim na kraju

1 pisma da piše doktor Branko Đerić, potpis i pečat. Šta nedostaje?

2 O: Jednostavno, mislim, ja se ne sjećam da sam ja ovakve dokumente
3 potpisivao. Dakle, saopštenje za javnost je u ime Vlade moglo samo Ministarstvo
4 za informisanje da pravi, a ne ja. I jednostavno, mislim da ovo nešto nije...
5 nije ovde nešto u redu.

6 G. TIEGER: [simultani prevod]

7 P: Otkrivanje za javnost i povici koji su se nakon toga javili u
8 međunarodnoj javnosti, nakon, kažem, otkrivanja logora Omarska i Trnopolje, to
9 je bilo pitanje koje je među funkcionerima bosanskih Srba izazvalo priličnu
10 zabrinutost, zar ne?

11 O: Pa ja se sjećam, ovaj... da je, mislim... bilo komentara o tom. Sad,
12 zabrinutosti, ovaj... mislim da je prejaka riječ.

13 Jer to su bili prihvatni centri i ne vidim razloga sad, ovaj... za neku
14 zabrinutost u tom smislu. Ali u svakom slučaju kod nas je stvorilo potrebu da se
15 to provjeri.

16 P: Da li u ovom dokumentu, gospodine Đerić, ima nešto čime se sada, u
17 ovom trenutku, ne biste suglasili?

18 O: Mislim, morô bi da pročitam. I ovaj... u principu mislim da, ovaj...
19 ne znam kakvog ima smisla da se ja saglašavam s dokumentom koji, ja kažem, ja se
20 ne... ne sjećam nit sam ja to radio. I v... da sam ja radio sigurno to ne bi
21 bilo tako.

22 P: Ovo nije Vaš potpis, gospodine Đeriću? Da li je to Vaš potpis,
23 gospodine Đeriću?

1 O: Potpis, ovom... jednostavno... mislim dokument nije moj. Ja to nisam
2 radio. I potpis ovde, ne vidim...

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Đeriću, gospodine Đeriću.
4 G. TIEGER: [simultani prevod]

5 P: Gospodine Đeriću, da li Vi gledate dokument koji nosi ERN broj
6 01246820?

7 O: Ja gledam dokument 062592.

8 P: Zamolit ću da pogledate dokument P583, razdjelnik 119, koji nosi ERN
9 broj 01246820.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim da se to stavi na grafoskop, druga
11 stranica, 01246821, pri dnu te stranice. To je to. Još malo gore. Možete ili
12 kameru spustiti ili dignuti dokument. Još malo. Tako.

13 G. TIEGER: [simultani prevod]

14 P: Ponovo Vas pitam, da li je to Vaš potpis?

15 O: Pa nisam siguran, ovo je jednostavno pojednostavljeno, ovaj... ja se
16 ne bi potpisivô na... vidite da je ovo ispravljano gore. Dokument je ispravljan,
17 križan.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Đeriću, zašto ne biste probali
19 odgovoriti. Kažete, niste sigurni. Da li ovo liči? Mi smo vidjeli mnoge potpise
20 koji bi trebali biti Vaši, a recite da li ovo podsjeća na Vaš potpis?

21 SVEDOK: /nečujno/ ... /?razlikuje/, jer u ovom zadnjem dijelu nije kakav
22 je uobičajeno. To je jedno. I drugo, mislim, ovaj... evo, ja sam Vam već
23 odgovorio.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Niste sigurni. Dobro. Izvolite
2 nastavite, gospodine Tieger.

3 SVEDOK: Ovakva dokumenta ja nisam potpisivao.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, to ste nam već rekli. Možete
5 nastaviti, gospodine Tieger.

6 G. TIEGER: [simultani prevod]

7 P: Zamolit ću da sada pogledamo dokument iz razdjelnika 21. To je pismo
8 od 24. maja.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Razdjelnik 21 čega?

10 G. TIEGER: [simultani prevod] Ja se izvinjavam, bojim se da to još nije
11 ni podijeljeno.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ne, nije.

13 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, razdjelnik 21 sadrži dokument
14 P583, razdjelnik 52, pismo državnom sekretaru Jamesu Bakeru, njegovo
15 ekselenciji u Ministarstvu vanjskih poslova i završava riječima: "S poštovanjem,
16 profesor Branko Đerić, predsjednik Vlade."

17 P: Da li se sjećate tog pisma, gospodine Đeriću?

18 O: To je 24. maj. Ja se ni ov... mislim, konkretno ovog pisma ne sjećam.
19 Sjećam se da je bilo neke ko...korespondencije, ali recimo da sam konkretno
20 gospodinu Bakeru - ne sjećam se.

21 P: Da li prihvatate ili osporavate da je ovo Vaše pismo gospodinu
22 Bakeru?

23 O: Jednostavno se ne sjećam.

24 P: U ovom se pismu uvjerava gospodin Baker, u stvari - počinje tako da
25 se govori o uznemirujućim vijestima koje dolaze sa ministarske konferencije
26 NATO-a koja predlaže upotrebu sile protiv srpskog naroda i zatim se iznosi

1 cijeli niz demantija u odnosu na navode šta se događa u Bosni. Naglašava se da
2 srpska strana nema talaca, nema logora pod kontrolom, ne ubija nenaoružane
3 civile i da izvještaji u kojima se navode takvi zločini u američkom tisku i
4 drugdje, da to nije zasnovano na činjenicama. Zatim se navode brojke koje se
5 tiču stanovništva, zatim pravo na plodnu zemlju. Spominje se genocid počinjen od
6 strane Muslimana i Hrvata tokom Drugog svjetskog rata i govori se o
7 koncentraciji Muslimana u nekoliko gradova srednje Bosne. Da li Vas to možda
8 podsjeća, gospodine Đeriću, da suočeni sa mogućom međunarodnom reakcijom u vezi
9 sa izvještajem iz Bosne, da ste Vi, u ime vlasti bosanskih Srba, poslali ovo
10 pismo demanta gospodinu Bakeru?

11 O: Ne sjećam se. Jednostavno, ja se ovoga ne sjećam. Jer neko bi...
12 mislim... nisam ja taj. Ministar inostranih bi poslova možda mogao ovo da piše,
13 ili neko. Ja, ne sjećam se. Jednostavno ne sjećam se.

14 P: Da li se možda sjećate da ste dobili uznemirujuće vijesti o
15 eventualnoj upotrebi sile od strane međunarodne zajednice koja je rezultat
16 navoda da su bosanski Srbi radili izvjesne stvari Muslimanima i Hrvatima u
17 Bosni?

18 O: Ni toga se ne sjećam, jer je taj dio politike vođen u Predsjedništvu.
19 Dakle, politika nije pripadala Vladi. Vlada nije se b...bavila o...ovim, ovaj...
20 stvarima. Dakle, to je bilo isključivo pravo Predsjedništva.

21 P: Da li se sjećate tih navoda, tih novinskih izvještaja gdje se
22
23
24
25
26
27
28
29
30

govorilo o takvim zločinima i koji su se onda pojavljivali u američkim i drugim sredstvima informiranja?

O: Ne sjećam se. Jer ja jednostavno nisam imao vremena za te stvari. Znade, ja sam bio zaokupljen socijalnim problemima. Ljudi su ostali bez... bez krova nad glavom, ogromni problemi životni, znate. Ovaj, dakle, ja sam se time prvenstveno bavio, a ne ovim. Ja nisam imao vremena za ove stvari. Dakle, to je isključivo, najvećim dijelom je to bilo, ovaj... djelokrug rada Predsjedništva. Dakle, Karadžić se time bavio, je li. Najviše je on, Koljević, u nekoj mjeri, ovaj... Plavšićka. Dakle, to je njihovo bilo i... razumije se, ljudi oko njih. Mislim pre svega na novinarski dio ljudi. Mislim na... na... na Ostojića, ministra informisanja budućeg. Dakle, oni. Ja sam bio, na neki način, ovaj... van... van toga.

P: Da ovo razjasnimo. Otprilike 10 dana prije ovog pisma, Vi ste - tako ste sami barem rekli - da ste bili na kraju snaga razmišljajući o tome što je stotine muslimanskih civila dovedeno iz Bratunca na Pale i da su tamo zlostavljani. To ste nam Vi ispričali, je li tako?

O: Ja sam, ovaj... rekao, ovaj... da se prema njima nehumano ponašalo. To sam rekao, ovaj... I to je... to je ono što ja znam. Dakle, sve što znam ja sam rekao i rekao sve što sam učinio da se ti ljudi, ovaj... da se riješi taj problem.

P: Rekli ste nam sve o tome šta ste radili? Jer ti su ljudi bili odvedeni sa Pala i izvedeni sa teritorija Republike Srpske, zar ne?

O: Ti su ljudi, ovaj... sa Pala, dakle, njima je ponuđeno, ovaj... pitani su šta će. Oni su rekli, izrazili želju da ih prebacimo do Sarajeva.

1 P: Kome su oni izrazili tu svoju želju? Kome su izrazili tu želju? Da li
2 su to prenijeli direktno Vama ili ste od nekog drugog čuli?

3 Ne meni, ja nisam bio tu, ovaj... uopšte u kontaktu s ljudima nego su
4 meni rekli. Dakle ja sam, ovaj... preuzeo na sebe da se riješi taj problem. I
5 čuo sam da ljudi žele da idu, ovaj... u Sarajevo. Ja sam učinio sve da... da se,
6 kažem, taj problem riješi i da se ljudi, ovaj... prebace do Sarajeva. Jer šta
7 sam ja drugo mogao? Ja nisam mogao ljude vratiti natrag jer je jasno, dakle da,
8 ovaj... je tamo urađeno to što je urađeno. Dakle, ovaj... moglo je samo biti, je
9 li, gore na određeni način. Jednostavno, razmišljao sam šta je najbolje u tom
10 trenutku da... za bezbjednost ljudi, da se privremeno taj problem riješi.

11 P: A šta se, prema Vašim saznanjima, dogodilo tim ljudima da nisu mogli
12 da se vrate u Bratunac, da nisu mogli da se vrate svojim domovima? Rekli ste:
13 "Mislim, bilo je jasno šta je tamo urađeno."

14 O: Mislim, ne znam o tome ništa. Ja, ovaj... sam Vama ispričao danas
15 sasvim odgovorno da ja nisam u toku uopšte toga. Taj čovjek koji je mene
16 spominjao, on mene uopšte ne zna, nit je sa mnom imao ikakvog prethodnog
17 kontakta. Ja njega uopšte ne poznajem. Dakle, ovaj... ja sam se uključio kad sam
18 čuo da su ljudi tu. Dakle, neko je dovezao ljude i tu ih ostavio. Na bazi kojih
19 kanala? Na bazi kojih linija, je li, i tako dalje, i tako dalje, i servisa? Kako
20 to, ja ne znam. Dakle, ja Vam ne mogu ništa o to... o tome, ovaj... da kažem sem
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 da sam se ja uključio da se problem riješi.

2 P: I Vi ste te, tih 400 muslimanskih civila odveli sa teritorije preko
3 Komisije za razmjenu?

4 O: Vjerujte mi da... da... da ne znam. Ja ne znam je li to bila Komisija
5 za razmjenu, ko je tu uopšte bio? Ne znam.

6 P: Vi ste potpisali dokument kojim se osniva Komisija za razmjenu, zar
7 ne? I Vi vrlo dobro znate šta je Komisija za razmjenu zato što ste Vi potpisali
8 taj dokument 8. maja?

9 O: Ne znam, mislim... šta sam ja, ovaj... potpisivô. Ne znam. I ne znam
10 da li je u ovom slučaju bila uključena ta Komisija. To je sami početak, je li,
11 konflikta.

12 P: Tačno je, gospodine Đeriću, da je Komisija za razmjenu počela sa
13 radom odmah. Molim Vas da pogledate dokument koji se nalazi u razdjelniku 1.
14 Časni Sude, ovo je P61. Ako pogledate na stranu 3 na engleskom jeziku, a mislim
15 da to odgovara onome što se nalazi isto tako na 3. strani na B/H/S-u, vidjet
16 ćete da ispred ove liste od 400 ljudi iz Bratunca, da je dokument potpisan 14.
17 maja 1992. od člana vladine komisije u ime srpskog MUP-a za razmjenu ratnih
18 zarobljenika. I to je potpisao Slobodan Marković. I to je način na koji su ti
19 zarobljenici otišli sa Pala i izvan teritorija Republike Srpske. Je li to tačno?

20 O: To ne znam. Ja jednostavno nisam u toku to, ovaj... toga bio. Dalje,
21 mislim... ja ne znam ko je... koja komisija i tako dalje.

22 P: Gospodine Đeriću, nedavno ste nam upravo ispričali kako ste bili
23 bijesni u ovoj situaciji, kako ste bili izvan sebe zbog prisustva tih ljudi koji
24 su odvedeni iz Bratunca, maltretirani, i onda ste učinili sve što ste mogli da

25

26

27

28

29

30

1 bi oni otišli s Pala. Znači, u jednom trenutku ste jednostavno popustili i više
2 niste imali nikakvog kontakta niti razumijevanja za način na koji će oni otići
3 sa Pala?

4 O: Je...jednostavno ja sam smatrao da je, ovaj... više mo...moja uloga
5 tim, ovaj... završena. Ja jednostavno, ovaj... sam zaista bio ljut zato što sam
6 zatečen. Zamislite Vi da to neko uradi, ovaj... bez Vašeg znanja i tako dalje,
7 Vi o tome ništa ne znate, a morate da rješavate taj problem.

8 P: Ova Komisija za razmjenu je bila sredstvo uspostavljeno da se upravo
9 takve stvari vrše, zar ne? Da li je to tačno? Zvanični kanali su uključeni i ti
10 su ljudi odstranjeni sa teritorije? Tako se to i dogodilo, zar ne?

11 O: Pa vidite, mislim, ovaj... To je komisija koja je pripadala
12 unutrašnjim poslovima. Pretpostavljam, dakle, ovaj... ja Vam jednostavno...
13 Mislim što se tiče tih, ovaj... to je činjeno, ovaj... na sve strane, znate, na
14 sve strane. Znate, to je jednostavno građanski rat u kome, ovaj... je došlo do
15 konflikta i ovaj... znate kako štititi stanovništvo civilno od raznog tu domaćeg
16 elementa kome je neko poginuo i tako dalje, i tako dalje. Znate, mislim, dakle
17 toga je bilo. Bilo je, dakle, da su ljude razmjenjivali. Ali ja nisam bio
18 involviran u to, niti o tome ja puno znam. Dakle, time se bavilo... bavila ova
19 ministarstva. Dakle, Ministarstvo pravde, Ministarstvo unutrašnjih poslova i ne
20 znam koje drugo.

21 P: Vi znate jako dobro ko još. Molim Vas da pogledamo odluku da se
22 formira Centralna komisija od 8. maja?

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Koji bi to bio tabulator, gospodine
24 Tieger?

25 G. TIEGER: [simultani prevod] To je uključeno u tabulator... samo
26 trenutak – dodatni dokument.

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Moramo tačno 19.00h da završimo, pa bih
2 Vas zamolio da to imate na umu.

3 G. TIEGER: [simultani prevod]

4 P: To je odluka, dokument je P436, a odluka je, odnosno rješenje o
5 formiranju Centralne komisije za razmjenu ratnih zarobljenika, uhapšenih lica i
6 tijela ubijenih, a članovi su predstavnik Ministarstva pravosuđa, predstavnik
7 Ministarstva unutrašnjih poslova, gospodin Marković, i predstavnik Ministarstva
8 narodne odbrane. I na kraju se kaže da odluka stupa na snagu danom njenog
9 usvajanja i tu se nalazi pečat, a Vi ste potpisali.

10 Da li se tu nalazi Vaš potpis i da li je to potpis koji ste Vi stavili
11 na ovaj dokument od 8. maja?

12 O: Mislim da je postojala ta komisija nije sporno. Ja samo ne znam ko
13 je... ko je nju formirô. Mislim, vidim tu... znate što...

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Đeriću, molim Vas da
15 odgovorite na pitanje. Pitanje je bilo da li je to Vaš potpis i da li ste to Vi
16 potpisali.

17 SVEDOK: Mislim, jednostavno, ja sam sa ovim dokumentima zatečen. Ja zato
18 imam problema, ovaj. Ja uopšte, mislim... ne želim da, znate... jer vidim da se
19 ovi razlikuju potpisi, zato me, ovaj... zadrži, ovaj... ne znam. A evo, ovaj...
20 Malo se razlikuje potpis od inače mo...mog potpisa. Malo se razlikuje. Ima neke
21 sličnosti... Ima na početku sličnosti, a onda ovamo ovaj drugi dio je drugačiji.

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Znači, Vaš odgovor je da Vi ne možete da
2 potvrdite da je ovo Vaš potpis. Molim da nastavite, gospodine Tieger.

3 G. TIEGER: [simultani prevod] Nemam pitanja. Evo, bojim se da ćemo
4 prekoračiti vrijeme ako nastavimo.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Prije nego što završimo sa radom,
6 zamolio bih strane da vidimo da li je postignut ikakav sporazum u pogledu datuma
7 do kojega treba pokrenuti prigovore za dokumente?

8 G. HARMON: [simultani prevod] Da, časni Sude. Dogovoreni datum će biti
9 22. august.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] To nam ostavlja određenu neizvjesnost u
11 pogledu uvrštavanja u spis nekih dokumenata. Da li ijedna od strana namjerava da
12 se kasnije žali da nije u poziciji da ne može da se pripremi za završne riječi
13 iz ovog razloga, osim ovog razloga i opštih primjedbi vezano za vrijeme? Ja samo
14 želim da to potvrdim.

15 G. STEWART: [simultani prevod] Ja sam primijetio da je časni Sud dodao
16 ove riječi na kraju, kao što se uglavnom općenito žali. Ovo je opšta žalba u
17 smislu da ja sumnjam da li će ova potvrda stvarati nekakve dodatne teškoće.

18 G. HARMON: [simultani prevod] Časni Sude, ja imam jednu sugestiju ako
19 bismo mogli ovo pitanje da odgodimo do sutra na početku sjednice i da pokrenemo
20 to sa gospodinom Stewartom.

21 G. STEWART: [simultani prevod] Ja se potpuno slažem s tim.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Sada ću zamoliti poslužitelja da Vas
23
24
25
26
27
28
29
30

1 isprati, gospodine Đeriću. Zamolit ću Vas da ni sa kime ne razgovarate o
2 svjedočenju koje ste dali i koje ćete dati, a vidjet ćemo se sutra u 14.15h u
3 istoj sudnici.

4 [Svedok se povlači]

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, kada pogledam ovaj
6 broj tabulatora, pretpostavljam da imate još mnogo pitanja.

7 G. TIEGER: [simultani prevod] Ne, časni Sude, to ni u kom slučaju ne
8 predstavlja broj dokumenata koje namjeravam da predočim svjedoku.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li bi onda Vijeće moglo da zaključi,
10 odnosno da li bi Vijeće moglo smatrati da ste upotrijebili svoje vrijeme na
11 način na koji ste Vi to željeli i da ćemo sutra dati priliku Odbrani da nastavi
12 sa postavljanjem pitanja gospodinu Đeriću?

13 G. TIEGER: [simultani prevod] Ne, časni Sude. Zatražit ću za još nešto
14 vremena sutra. Ja sam danas pokušao što sam mogao više. Nemam još mnogo, ali
15 mislim da postoje neke stvari koje bi bile korisne.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Stewart, u svjetlu onoga što
17 ste rekli ranije, ako biste dali 15 minuta gospodinu Tiegeru sutra, da li bi Vam
18 to predstavljalo neke konkretne probleme?

19 G. STEWART: [simultani prevod] Ne, časni Sude.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možete li navesti gospodinu Tiegeru ili
21 s njim razgovarati sutra ujutro za koje vrijeme biste mogli da se dogovorite, a
22 da Vi nemate problema – uzevši u obzir da trebamo završiti sa radom sutra u
23 18.30h?

1 G. STEWART: [simultani prevod] Ovo je od pomoći, časni Sude. Sasvim
2 sigurno ću to uraditi. Mogu li samo da kažem da je očigledno, da bi bilo od
3 pomoći da nam se kaže koje od ovih dokumenata Tužilaštvo neće upotrijebiti.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] To je pravi *quid pro quo*. Možemo li onda
5 da saslušamo strane o tome sutra ujutro, pa ćemo potom odlučiti na osnovu
6 informacija koje tada dobijemo. Odnosno, ne sutra ujutro, ali dobro je da imamo
7 informacije ne baš kad uđemo u sudnicu, nego malo ranije.

8 G. STEWART: [simultani prevod] Nešto kasnije ujutru, zato što
9 namjeravamo da se vidimo sa gospodinom Krajišnikom.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Znači ne onda u 14.15h.

11 G. JOSSE: [simultani prevod] Da li ćemo onda imati sutra neka tekuća
12 pitanja koja bismo trebali da stavimo u jednačinu?

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. U stvari Vijeće namjerava da nešto
14 vremena posveti tome pitanju. Ako imate nekih želja u tom pogledu, molim Vas da
15 prenesete pravnom osoblju Vijeća, a mi ćemo Vam dati naš odgovor prije nego što
16 započne popodnevna sjednica.

17 Završavamo s radom do sutra u 14.15h.

18 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.

1 ... Sednica završena u 19.05h.
2 Nastavak zakazan za petak,
3 14.07.2006., u 14.15h.
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30